

ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

χωροταξίας, πολεοδομίας
& περιφερειακής ανάπτυξης

15

ΓΝΩΜΗ Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.

- ✓ Κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γης
- ✓ Ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες και Σχέδια Διαχείρισης περιοχών NATURA 2000

- ✓ Έλεγχος & προστασία δομημένου περιβάλλοντος
- ✓ Νέο Χωροταξικό Σχέδιο Τουρισμού

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ
Δελτίο Τύπου

Think Before You Print

Ενημερωτικό Δελτίο

Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας,
Χωροταξίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Δεκέμβριος 2017

ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

της Αιμιλίας Αλεξανδροπούλου

Πρόεδρος Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας, και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.)

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι Μηχανικοί Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης,

Αγαπητές αναγνώστριες και αναγνώστες,

Οι πόλεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στις διαδικασίες της οικονομικής ανάπτυξης. Σε αυτές συγκεντρώνονται πλήθος οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Ωστόσο οι προκλήσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη είναι πολλαπλές και αφορούν σε ένα μεγάλο εύρος πεδίων πολιτικής, από τη στέγαση, τις υποδομές και τις βασικές εξυπηρετήσεις, μέχρι την υγεία, την εκπαίδευση, την απασχόληση και τους φυσικούς πόρους. Είναι το λεγόμενο «αστικό παράδοξο» (*urban paradox*).

Τις διαπιστώσεις αυτές παρουσιάζει η ετήσια έκδοση της Eurostat με τίτλο “Eurostat regional yearbook” (2017 edition), η οποία αφιερώνει ειδικό κεφάλαιο για τις πόλεις.

Ο ορθολογικός σχεδιασμός, η επαρκής χρηματοδότηση και η «χρηστή» διακυβέρνηση και διαχείριση αποτελούν ζητήματα κλειδιά για την προώθηση μιας διατηρήσιμης, ανοικτής σε όλους και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης των πόλεων στην Ελλάδα του 2018.

Αξιοποιώντας σύγχρονα εργαλεία, όπως η εθνική υποδομή γεωχωρικών πληροφοριών (βλ. αναλυτικά στο κεφ. «Ημερίδες»), καθώς και το σχετικό θεσμικό πλαίσιο (βλ. ενδεικτικά τις θέσεις του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το σχέδιο Π.Δ. «Κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων

γης» και το σχέδιο νόμου «Έλεγχος και προστασία δομημένου περιβάλλοντος»), οι πόλεις μπορούν και πρέπει να μπουν στο επίκεντρο των κρατικών αναπτυξιακών πολιτικών.

Η ανάγκη για μια σύγχρονη, υλοποιήσιμη, συμμετοχική και χωρίς αποκλεισμούς αστική πολιτική με όρους βιώσιμης ανάπτυξης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη:

- την κρισιμότητα της έγκαιρης ανταπόκρισης του κράτους,
- την αναγκαιότητα του ολοκληρωμένου χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού κατάλληλα συνδεδεμένου με αστικές πολιτικές μέσω διάφανων χρηματοδοτικών μηχανισμών,
- τη διαρκή ανάγκη για παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης στον πολεοδομικό και χωρικό σχεδιασμό για τη βελτίωση των ικανοτήτων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο,
- τη σημασία της υποστήριξης της έρευνας και καινοτομίας και της δημιουργίας συνδέσεων επιστήμης και πολιτικής στον αστικό και χωρικό σχεδιασμό και τη διαμόρφωση πολιτικών.

Με ευχές για ένα νέο έτος, πιο ελπιδοφόρο και δημιουργικό,

Καλή ανάγνωση!

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Το ενημερωτικό δελτίο του Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, με την ονομασία «**Π**», αποστέλλεται στους αναγνώστες του μέσω e-mail.

Στο 15^ο τεύχος παρατίθενται, στη στήλη **«Επιστημονικά Θέματα»**, το **Δελτίο Τύπου** του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για την Παγκόσμια Ημέρα Πολεοδομίας, που εορτάζεται κάθε χρόνο στις 8 Νοεμβρίου. Επίσης παρουσιάζονται οι **γνωμοδοτήσεις** του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για τα σχέδια νόμου που αναρτήθηκαν στη διαβούλευση για τις «Κατηγορίες και το περιεχόμενο των χρήσεων γης» και τις «Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες και Σχέδια Διαχείρισης των περιοχών NATURA 2000». Επίσης παρατίθεται το **υπόμνημα** προς τη Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής για το σχέδιο νόμου για τον «Έλεγχο και την προστασία του δομημένου περιβάλλοντος» καθώς και η παρέμβαση του Συλλόγου για το Νέο Χωροταξικό Σχέδιο Τουρισμού.

Τέλος, παρατίθεται ενημερωτικό σημείωμα για την πρόοδο του ευρωπαϊκού προγράμματος **INTENSSS-PA**, στο οποίο συμμετέχει ο ΣΕΜΠΧΠΑ ως εταίρος και το οποίο έχει ως αντικείμενο την ανάπτυξη μιας συστηματικής προσέγγισης για να εμπνεύσει και να εκπαιδεύσει τις δημόσιες αρχές στο τρίπτυχο της ενεργειακής, χωρικής και κοινωνικοοικονομικής βιωσιμότητας.

Στη στήλη **«Απόψεις»** ο γενικός γραμματέας του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. και πρόεδρος του Περιφερειακού Τμήματος Βόρειας Ελλάδας καταθέτει τις σκέψεις του για το θαλάσσιο μέτωπο της Θεσσαλονίκης.

Τη Συντακτική Επιτροπή αποτελούν οι διατελέσαντες Πρόεδροι του Συλλόγου. Η Συντακτική Επιτροπή είναι αρμόδια να καθορίσει το περιεχόμενο του κάθε τεύχους και

διατηρεί το δικαίωμα να επεμβαίνει σε άρθρα που αποστέλλονται προς δημοσίευση, προκειμένου να διασφαλίζεται ο ενιαίος χαρακτήρας του τεύχους. Εφόσον κρίνει ότι οι παρεμβάσεις της ενδέχεται να αλλοιώσουν το περιεχόμενο ενός άρθρου, υποχρεούται να έλθει σε επικοινωνία με το συντάκτη, προκειμένου να λάβει τη σύμφωνη γνώμη του. Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών τους. Τα άρθρα που δημοσιεύονται στη στήλη «Απόψεις» δεν υπάγονται σε κρίση.

Παρακαλούμε για την έγκαιρη διευθέτηση ζητημάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των στοιχείων που αποστέλλετε. Ο Σύλλογος και η Συντακτική Επιτροπή δε φέρουν καμία ευθύνη για περιπτώσεις ενυπογράφων άρθρων ή φωτογραφιών και λοιπών στοιχείων που έχουν αποσταλεί και τα οποία θίγουν πνευματικά δικαιώματα τρίτων.

“Π” is the official journal of the Hellenic Association of City and Regional Planners (SEMPXPA). Full members are graduates of the Departments of Planning and Regional Development, accredited by the Technical Chamber of Greece (TEE). Other engineers with an extensive academic and professional background in City and Regional Planning, also accredited by the Technical Chamber of Greece, can become Members.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Επιμέλεια τεύχους:
Νίκος Κουτσομάρκος

Σε αυτό το τεύχος βοήθησαν επίσης οι συνάδελφοι (αλφαβητικά):

- Αιμιλία Αλεξανδροπούλου
- Αναστασία Τασοπούλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήνυμα της Προέδρου _____	2	ΑΠΟΨΕΙΣ _____	25
Από τη Συντακτική Επιτροπή _____	3	Σκέψεις για το θαλάσσιο μέτωπο της Θεσσαλονίκης _____	25
Επιστημονική και Τεχνική Υποστήριξη _____	3	Βιβλιοπαρουσιάσεις _____	27
Επιστημονικά Θέματα _____	5	Συνέδρια και Εκδηλώσεις _____	30
Δελτίο Τύπου του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Πολεοδομίας (8 Νοεμβρίου) _____	5	Από τον Τύπο _____	32
Θέσεις του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το Σχέδιο Π.Δ. με τίτλο «Κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γης» _____	7	Πόσο προσεγγίζουμε τις έξυπνες ελληνικές πόλεις; _____	32
Παρέμβαση του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για τις Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες και Σχέδια Διαχείρισης των περιοχών NATURA 2000 _____	17	How booming cities made urban planning Canada's hottest job _____	34
Παρέμβαση του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το Νέο Χωροταξικό Σχέδιο Τουρισμού _____	19	Λέξεις - Κλειδιά Προηγούμενων Τευχών _____	36
Ημερίδες _____	23		
Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών: Απαραίτητο εργαλείο για την ανάπτυξη της χώρας _____	23		
Η εφαρμογή των drones στον ελληνικό χώρο. _____	24		

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

**Δελτίο Τύπου του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.
με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα
Πολεοδομίας (8 Νοεμβρίου)**

Πηγή: <http://www.rtpi.org.uk/the-rtpi-near-you/rtpi-international/world-town-planning-day/>

Ο ΣΕΜΠΧΠΑ έχει υιοθετήσει την **Παγκόσμια Ημέρα Πολεοδομίας** ως ευκαιρία για την ευαισθητοποίηση των πολεοδόμων-χωροτακτών, της διοίκησης και του ευρύτερου κοινού στη χώρα για παγκόσμια ζητήματα του σχεδιασμού. Αξιοποιώντας την εμπειρία που έχει αποκτήσει ο ΣΕΜΠΧΠΑ μέσα από τη συμμετοχή του στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού έργου **INTENSSS-PA** στο πλαίσιο του προγράμματος για την έρευνα **HORIZON 2020**, εισάγει εν όψει της φετινής Παγκόσμιας Ημέρας Πολεοδομίας τη **σημασία του ενεργειακού σχεδιασμού στις προσεγγίσεις και πρακτικές της πολεοδομίας και χωροταξίας, για πρώτη φορά στη δημόσια συζήτηση στην Ελλάδα.**

Ο ρόλος των πολεοδόμων – χωροτακτών είναι ιδιαίτερα σημαντικός στην προώθηση των εννοιών της ολοκληρωμένης ανάπτυξης, αστικής και περιφερειακής, για την συνδυασμένη αντιμετώπιση των οικονομικών, κοινωνικών, δημογραφικών, περιβαλλοντικών και κλιματικών προκλήσεων. Σε αυτό το πλαίσιο χρειάζεται να αναγνωριστεί και να

καλλιεργηθεί περαιτέρω η **συμβολή του χωρικού σχεδιασμού στην επίτευξη των συνολικών στόχων των ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών για το 2020:**

- 20% μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (σε σχέση με το 1990)
- 20% Αύξηση της προερχόμενης από ΑΠΕ ενέργειας
- 20% Αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας

Οι χωρικές πολιτικές σχετίζονται άμεσα με τα ζητήματα της ενέργειας, τόσο σε μακρο-όσο και σε μικροεπίπεδο. Καθώς οι προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής αυξάνονται, ο χωρικός σχεδιασμός αναδεικνύεται σε εκείνο το πεδίο πολιτικής με τη μεγαλύτερη ικανότητα να συντονίσει ποικίλες πτυχές της ανάπτυξης ώστε να διασφαλιστεί η ανθεκτικότητα των τόπων, των οικισμών, των περιφερειών και των συστημάτων τους.

Ιδιαίτερα στις αστικές περιοχές, όπου συγκεντρώνεται η πλειονότητα του πληθυσμού και της οικονομικής δραστηριότητας, η δομή, η μορφή και ο σχεδιασμός τους έχουν σημαντική επιρροή τόσο στις ενεργειακές ανάγκες όσο και στην κατανομή της παραγωγής και της κατανάλωσης ενέργειας στις διάφορες χρήσεις και λειτουργίες. Ο ενημερωμένος και αποδοτικός σχεδιασμός διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία και την υποστήριξη χωρικά κατάλληλων ενεργειακών λύσεων, κατανοώντας τις οικονομικές και κοινωνικές λειτουργίες, τις χρήσεις γης και το δομημένο περιβάλλον.

Κλειδί σε αυτόν τον σχεδιασμό είναι η ενσωμάτωση των εννοιών της κυκλικής οικονομίας και της συμβίωσης οικονομικών δραστηριοτήτων. Κατά συνέπεια, καθίσταται ακόμα πιο επιτακτική η ανάγκη να εμπλέξει κανείς στις διαδικασίες του σχεδιασμού τις τοπικές κοινότητες και να ενσωματώσει δημοκρατικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων, ώστε να

μειωθούν οι συγκρούσεις και να ενισχυθούν οι συνέργειες.

Ο ΣΕΜΠΧΠΑ, επιδιώκοντας συνεχώς να συμβάλλει στη **βελτίωση του χωρικού σχεδιασμού στη χώρα** συμμετέχει τα τελευταία χρόνια σε ευρωπαϊκά πρόγραμμα που έχουν ως στόχο την **ολοκλήρωση του χωρικού και του ενεργειακού σχεδιασμού**. Συγκεκριμένα, μέσα από τη συμμετοχή του στο ευρωπαϊκό έργο SPECIAL: Spatial Planning and Energy for Communities in All Landscapes (Intelligent Energy Europe) ως ‘πολλαπλασιαστής γνώσης’, υποστήριξε τη μεταφορά τεχνογνωσίας και την απόκτηση πρακτικών δεξιοτήτων χωροτακτών-πολεοδόμων και άλλων εμπλεκόμενων στα ζητήματα του ενεργειακού σχεδιασμού επαγγελματιών ως προς το ζητούμενο της ενσωμάτωσης βιώσιμων ενεργειακών στόχων και στην προώθηση ιδεών ολοκληρωμένων δράσεων για την αειφόρο ενέργεια και το σχεδιασμό. Με τη συμμετοχή του στο έργο INTENSSS-PA: A systematic approach for Inspiring Training Energy – Spatial Socioeconomic Sustainability to Public Authorities (Horizon 2020), ως ένας εκ των εταίρων, υποστηρίζει, στο πλαίσιο του «Περιφερειακού Ζωντανού Εργαστηρίου» (Living Lab) που έχει συγκροτηθεί για το σκοπό αυτό στην Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας, δημόσιους φορείς να ενσωματώσουν τον ενεργειακό σχεδιασμό στο χωρικό σχεδιασμό καθώς και στο περιφερειακό φυσικό και κοινωνικό-οικονομικό τοπίο. Μέσα από την συμμετοχή του στα παραπάνω **ο ΣΕΜΠΧΠΑ θέτει στο δημόσιο διάλογο τις ακόλουθες προτεραιότητες προς έναν ολοκληρωμένο ενεργειακό και χωρικό σχεδιασμό:**

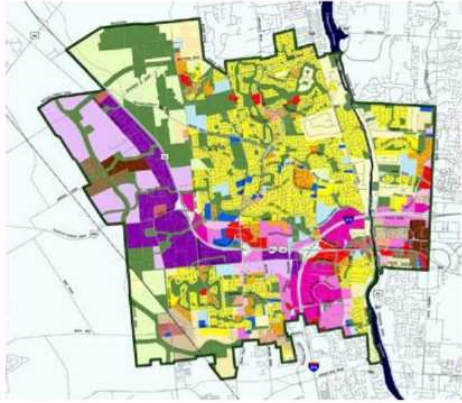
- Διασφάλιση χωρικού χαρακτήρα των ad-hoc ενεργειακών σχεδίων (βλ. ΣΔΑΕ Συμφώνου Δημάρχων, Περιφερειακές Στρατηγικές για την Κλιματική Αλλαγή).

- Θεσμοθέτηση ενός μηχανισμού συντονισμού και παρακολούθησης των πολιτικών ενεργειακής απόδοσης σε διάφορα επίπεδα.
- Θεσμοθέτηση δεσμών και συνδέσεων μεταξύ του χωροταξικού/πολεοδομικού σχεδιασμού και του ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας.
- Προτεραιότητα στα στρατηγικά έργα ως οχήματα σημαντικών πολιτικών, στόχων και αλλαγών, όπως στην εισαγωγή των εννοιών της κυκλικής οικονομίας, της συμβίωσης οικονομικών δραστηριοτήτων και του ολοκληρωμένου ενεργειακού-χωρικού σχεδιασμού.
- Ανάπτυξη ικανοτήτων και υιοθέτηση διεπιστημονικών προσεγγίσεων στα θέματα του ενεργειακού σχεδιασμού, τόσο κατά την μελέτη σχεδίων και λύσεων όσο και κατά την εφαρμογή και διαχείριση σε όλα τα επίπεδα της διοίκησης.
- Οι υπεύθυνοι του χωρικού σχεδιασμού σε όλα τα επίπεδα θα πρέπει να διευκολύνουν αυτές τις δεσμεύσεις και να προωθούν τέτοιες πρακτικές.

Το προσεχές χρονικό διάστημα ο ΣΕΜΠΧΠΑ θα ανακοινώσει δράσεις για έναν οργανωμένο δημόσιο διάλογο σχετικά με την ενσωμάτωση των ζητημάτων του ενεργειακού σχεδιασμού στην ρύθμιση και οργάνωση του χώρου.

Ο ΣΕΜΠΧΠΑ και τα μέλη του βρίσκονται στη διάθεση των αρχών της χώρας (τοπικών και κεντρικών) για την επιστημονική υποστήριξη και τη μεταφορά τεχνογνωσίας για τη βελτίωση του σχεδιασμού των οικισμών και περιφερειών προς την επίτευξη αυξημένης ανθεκτικότητας και αποδοτικότητας.

Θέσεις του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το Σχέδιο Π.Δ. με τίτλο «Κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γης»

Ο Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. κατέθεσε 20-σέλιδη έκθεση στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με το σχέδιο Π.Δ. με τίτλο «Κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γης» που αναρτήθηκε στη διαδικτυακή πλατφόρμα www.opengov.gr, με πρόθεση να συμβάλει στη συνολική προσπάθεια αναβάθμισης του πλαισίου χωρικού σχεδιασμού. Ειδικότερα, οι βασικές οριζόντιες παρατηρήσεις ήταν:

«Ως προς τη γενική φιλοσοφία, το σχέδιο Π.Δ. διατηρεί τη λογική του Π.Δ. 23-2-1987 σχετικά με την επιδίωξη μίξης χρήσεων γης, η οποία ανταποκρίνεται στην ελληνική διαδικασία οικιστικής ανάπτυξης και θεωρείται εν γένει θετική παράμετρος για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Επισημαίνεται ότι οι Ελληνικές πόλεις θεωρούνται από τη διεθνή βιβλιογραφία επιτυχημένες σε ό,τι αφορά τη μίξη χρήσεων γης στον αστικό ιστό (Levine, 2005). Σε άλλα συστήματα κατηγοριοποίησης, π.χ. στο αγγλικό, κάθε κατηγορία χρήσεων γης (land-use group) π.χ. κατοικία, γραφεία εντάσσεται σε μόνο μία γενική χρήση γης (land-use order) βλ. HMSO (1975) .

Εκτίμηση του ΣΕΜΠΧΠΑ ωστόσο, είναι ότι η γενική φιλοσοφία του σχεδίου Π.Δ., δεν επέφερε κάποια ουσιαστική καινοτομία ως

προς τη δομή του, όπως παρουσιάζεται αναλυτικότερα στη συνέχεια, καθώς δεν διαφοροποιείται αισθητά από το Π.Δ. του 1987 και το Ν. 4269/2014. Στο βαθμό που διαφοροποιείται, υπάρχουν μεταβολές σε σχέση με τον Ν. 4269/2014 που εκφράζουν έναν προστατευτισμό της κατοικίας από άλλες χρήσεις, καθώς στο παρόν σχέδιο Π.Δ. επιτρέπονται λιγότερες ή μικρότερες σε εμβασμό λειτουργίες στην αμιγή και τη γενική κατοικία.

Θέση του ΣΕΜΠΧΠΑ αποτελεί η ανάγκη δημιουργίας ενός σύγχρονου συστήματος κατηγοριοποίησης των χρήσεων γης στα πρότυπα προηγμένων στον τομέα χωρών. Το παρόν σχέδιο Π.Δ. εκτιμάται ότι δεν προσφέρει μια τέτοια θεώρηση στο θέμα των χρήσεων γης στην Ελλάδα.

Μια σύγχρονη κατηγοριοποίηση χρήσεων γης εκτιμάται ότι θα έπρεπε, τουλάχιστο, να ιδωθεί υπό το πρίσμα της δυνατότητας να μετουσιωθεί σε Οντολογία. Ειδικότερα, η κωδικοποίηση με δένδρογραμματικό τρόπο, θα επέτρεπε στο σύντομο (και όχι μακρινό) μέλλον την ψηφιοποίηση των ρυθμίσεων ως προς τις χρήσεις γης. Η ψηφιοποίηση αυτή είναι που σε συνδυασμό με τη βάση δεδομένων της ιδιοκτησίας, το δασικό και αρχαιολογικό κτηματολόγιο, θα επιτρέψει την πραγματική μεταρρύθμιση του συστήματος χωρικού σχεδιασμού σε ένα σύγχρονο σύστημα, προσδίδοντας ουσιαστικές δυνατότητες αξιολόγησης της εφαρμογής και ανατροφοδότησης του σχεδιασμού. Ο προτεινόμενος από το Π.Δ. διαχωρισμός των χρήσεων δεν οδηγεί αυτονόητα σε κάποια Οντολογία και, επιπλέον, εκτιμάται ότι δεν διευκολύνει per se ανάλογη μελλοντική προσπάθεια.»

Αναλυτικές παρατηρήσεις

Για την εξέταση της προτεινόμενης κατηγοριοποίησης των χρήσεων γης, μια μέθοδος είναι να εξεταστεί αν αποδίδει στην πράξη τα θεωρητικά οφέλη που εν δυνάμει παρέχει. Τα θεωρητικά αυτά οφέλη περιγράφονται

από την έκθεση της βρετανικής κυβέρνησης για την αναθεώρηση του συστήματος χρήσεων γης της χώρας (HMSO, 2006 σελ. 9), σύμφωνα με την οποία η κατηγοριοποίηση των χρήσεων γης:

1. «Πρωθεί την επικοινωνία μεταξύ των διαφορετικών χρηστών και κλάδων»

Στην Ελλάδα, οι θεσμοθετημένες κατηγορίες χρήσεων γης παρότι δεν είναι ιδιαίτερα διαδεδομένες στο κοινό, χρησιμοποιούνται ευρέως από το σύνολο των μηχανικών / επαγγελματιών που σχετίζονται με τον χώρο. Στο παρόν σχέδιο Π.Δ. διατηρούνται σε γενικές γραμμές η λογική και τα ονόματα κατηγοριών χρήσεων γης του ΠΔ του 1987. Η διατήρηση των ονομάτων (όπως π.χ. γενική και αμιγής κατοικία στα αρθ. 3,4,5 και 8 του σχεδίου νόμου) αντί της χρήσης των Κ2 και ΜΚ του Ν4269/14 από τη μια μεριά προσθέτει λιγότερες έννοιες στο ήδη επιβαρυνόμενο πολεοδομικό λεξιλόγιο και συνεπάγεται λιγότερες εργατώρες για προσαρμογή των δημοσίων υπηρεσιών / μελετητών / ερευνητών. Από την άλλη, ωστόσο, ενέχει τον κίνδυνο να δημιουργήσει παρερμηνείες μεταξύ προσώπων και φορέων καθώς σε μια περιοχή «αμιγούς κατοικίας» (ή κάποιας άλλης χρήσης των Άρθρων 4,5 και 8 του σχεδίου Π.Δ.) θα επιτρέπονται διαφορετικές χρήσεις αν είχε καθοριστεί βάσει του Π.Δ. του 1987 από αυτές που θα επιτρέπονται αν καθοριστεί με βάση το παρόν σχέδιο Π.Δ. Θα πρέπει δηλαδή να γνωρίζουμε το πότε θεσμοθετήθηκε η κάθε κατηγορία χρήσης γης, γιατί αν αυτή είναι θεσμοθετημένη με το νέο Π.Δ. θα επιτρέπονται περισσότερες ειδικές χρήσεις, από ότι αν είναι θεσμοθετημένη βάσει του Π.Δ. του 1987.

Σε ό,τι αφορά την επικοινωνία μεταξύ διαφορετικών κλάδων, η κατηγοριοποίηση χρήσεων γης χρησιμοποιείται σχεδόν αποκλειστικά από τον κλάδο των μηχανικών/πολεοδόμων από τότε που καθιερώθη-

κε με τη σημερινή της μορφή (Π.Δ. 1987), αφού πολύ σπάνια γίνεται αναφορά από άλλους σχετικούς κλάδους (π.χ. περιφερειακή ανάπτυξη, οικονομικά, στατιστική), είτε στη διοίκηση, είτε στην έρευνα. Αυτό μπορεί να αλλάξει, αν ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις της επόμενης παραγράφου.

2. «Παρέχει μία βάση για τη διασύνδεση των υφιστάμενων συστημάτων που χρησιμοποιούνται από το κοινό και σχετίζονται με τις χρήσεις γης»

Μια σειρά από προβλήματα που απαντώνται στο σύστημα σχεδιασμού σχετίζονται με **θέματα εννοιολογικού τύπου**. Ειδικότερα, παρατηρείται ότι υπάρχει πλήθος εννοιών σε διάφορα θεσμοθετημένα κείμενα που δεν ορίζονται επαρκώς και συνεπώς δεν κωδικοποιούνται αντίστοιχα. Δεν έχει δηλαδή καθοριστεί μια ενιαία, συνεκτική, τυποποιημένη και κοινή ορολογία στο σύστημα σχεδιασμού, η οποία θα διασφαλίζει τη μονοσήμαντη έννοια των όρων και θα αξιοποιείται από τη δημόσια διοίκηση συνολικά σε ό,τι αφορά θέματα που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τις χρήσεις γης.

Η έλλειψη μιας συνεκτικής εννοιολογικής τυποποίησης και κωδικοποίησης, καθώς και η έλλειψη διασύνδεσης των διαφορετικών κωδικοποιήσεων μεταξύ τους, οδηγεί συχνά σε σημαντικά προβλήματα, καθώς οι χωρικές ρυθμίσεις (και οι τυχόν μεταβολές τους) στην περιοχή που ασκείται μια δραστηριότητα, την επηρεάζουν καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της.

Ειδικότερα, υπάρχει άλλη κωδικοποίηση για τις χρήσεις γης, που δε συνδέεται εννοιολογικά (άμεσα ή επαγωγικά) με την κωδικοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης (που εμπεριέχει και τη διαδικασία προέγκρισης χωροθέτησης), τις χρήσεις γης που απαντώνται σε διάφορους τύπους ζωνών που εισάγονται στη νομοθεσία με διαφορετικές διατάξεις (βλ. ρυθμιστικό, ειδικά χωροταξικά,

κα), τη διαδικασία αδειοδότησης οικονομικών δραστηριοτήτων, κ.α..

Η προτεινόμενη κατηγοριοποίηση **συνεχίζει τη μακρά παράδοση της απουσίας εννοιολογικής οριοθέτησης**, καθώς οι χρήσεις αλλά και οι επιμέρους προσδιοριστικοί παράγοντες αυτών σε ορισμένες κατηγορίες χρήσεων γης (π.χ. περιορισμοί σε μέγιστο αριθμό κλινών στα ξενοδοχεία, μέγιστο αριθμό δομημένων τετραγωνικών σε ορισμένες χρήσεις που συνιστά όρο δόμησης, κ.α.), δεν είναι τεκμηριωμένοι, έστω στη βάση μιας διεθνούς καλής πρακτικής.

Επιπλέον, θα ήταν σκόπιμο να έχει πραγματοποιηθεί πριν την οριστικοποίηση του σχεδίου (ή εάν έχει πραγματοποιηθεί να τεθεί υπόψη μας) η:

- Καταγραφή των χρησιμοποιούμενων από το σχεδιασμό χρήσεων σε θεσμοθετημένα σχέδια χρήσεων γης ή άλλων χωρικών σχεδίων, που θα επέτρεπε την ομαδοποίηση αλλά και τη μεταβατική αντιστοιχία των νέων κατηγοριών με τις υφιστάμενες, πρωτίστως για να διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση και αφετέρου για να επιτραπεί ένας υποτυπώδης έλεγχος κάλυψης των αναγκών σε χρήσεις γης.
- Μελέτη διεθνών καλών πρακτικών.

Πέραν των ανωτέρω, εκτιμάται ότι κάθε άλλη κατηγοριοποίηση που εμφανίζεται στο σύστημα χωρικού σχεδιασμού (σε οποιοδήποτε στάδιο) θα πρέπει να αντιστοιχηθεί με το τελικό δένδρογραμμα των χρήσεων γης, έστω και μετά τη θεσμοθέτησή του (αν και εκτιμάται ότι αυτό θα οδηγήσει σε ανάγκες μεταγενέστερων τροποποιήσεων).

Ειδικότερα, οι προτεινόμενες χρήσεις, έστω μεταγενέστερα, θα πρέπει ακόμη να αντιστοιχηθούν ή συσχετισθούν με τις χρήσεις γης κατά ΕΣΥΕ (2000), με τις κατηγορίες κάλυψης και χρήσεις γης της Eurostat (2016) και με τα κτίρια και δομικές κατα-

σκευές όπως αυτά ορίζονται στον Κτιριοδομικό Κανονισμό (ΥΑ 3046/304/89, ΦΕΚ 59Δ/3-02-89). Αντίστοιχα, θα πρέπει να συσχετιστούν με την κατηγοριοποίηση της Περιβαλλοντικής και επαγγελματικής Αδειοδότησης.

Θα πρέπει ακόμη να αντιστοιχηθούν με άλλες κωδικοποιήσεις (ένα είδος «μεταφραστική»), όπως για παράδειγμα με τους ΚΑΔ (π.χ. Παράρτημα του Ν.4269/14). Οι ΚΑΔ (οι οποίοι είναι 10.470 στο σύνολό τους), περιλαμβάνουν όλο το εύρος των οικονομικών δραστηριοτήτων, υπάρχουν για κάθε νόμιμη επιχείρηση και η αντιστοίχισή τους με τις χρήσεις θα βοηθήσει όλες τις υπηρεσίες να έχουν σαφείς ερμηνείες σχετικά με το τι επιτρέπεται και τι όχι σε κάθε περιοχή.

Η αντιστοίχιση με άλλες κατηγοριοποιήσεις, θα αποτελέσει εν συντομία ένα σημαντικό μέτρο για τη “διαφάνεια και ελάφρυνση των διοικητικών διαδικασιών” (ΥΠΕΚΑ, 2014).

Επαναλαμβάνεται, τέλος, η ανάγκη της κωδικοποίησης / ταξινόμησης με τρόπο που να δίνει τη δυνατότητα αξιοποίησης Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών. Η μετάβαση αυτή, σε συνδυασμό με τη βάση δεδομένων της ιδιοκτησίας (κτηματολόγιο), το δασικό και αρχαιολογικό κτηματολόγιο, θα επιτρέψει την πραγματική μεταρρύθμιση του συστήματος χωρικού σχεδιασμού σε ένα σύγχρονο σύστημα, προσδίδοντας ουσιαστικές δυνατότητες ανατροφοδότησης του σχεδιασμού. Ο προτεινόμενος από το Υπουργείο διαχωρισμός των χρήσεων δεν επιτρέπει καμία αυτονόητη Οντολογία ούτε διευκολύνει κάποια μελλοντική τέτοια προσπάθεια.

3. «Καθιστά δυνατή την ευρύτερη – συνολική χρήση των δεδομένων που αφορούν χρήσεις γης»

Η κατηγοριοποίηση χρήσεων γης εφαρμόζεται σε όλο τον ελλαδικό χώρο και υπάρχει η δυνατότητα συνολικής χρησιμοποίησής τους

σε επίπεδο χώρας ή χαμηλότερο, ώστε να προκύψουν συμπεράσματα για συγκεκριμένες χωρικές ενότητες. Αυτό εφαρμόζεται π.χ. στη φάση ανάλυσης στα χωροταξικά σχέδια των Περιφερειών.

Ισχύει η προαναφερόμενη πρόταση για να προηγηθεί μια εκτενής καταγραφή των χρησιμοποιούμενων από το σχεδιασμό χρήσεων σε θεσμοθετημένα σχέδια χρήσεων γης ή άλλων χωρικών σχεδίων, η οποία, σε συνδυασμό με την πραγματική αξιολόγηση της εφαρμογής τους στο χώρο, θα επιτρέψει την μελλοντική ουσιαστική βελτίωση του υφιστάμενου συστήματος χρήσεων γης. Ακόμη και αν δεν είναι εφικτή η πραγματοποίηση της άσκησης αυτής σήμερα, τότε μια τέτοια διάταξη, θα πρέπει να προβλέπει την υποχρεωτική και προγραμματισμένη ολοκλήρωσή της αμέσως μετά.

4. «Θέτει κοινή ορολογία ώστε να αποφεύγονται σφάλματα κατά τον εντοπισμό ή την καταγραφή των αλλαγών στις χρήσεις γης»

Οι κατηγορίες των χρήσεων γης δε χρησιμοποιούνται μόνο για τη θέσπιση κανόνων και περιορισμών, αλλά και για τη συλλογή δεδομένων για χρήσεις γης (επιτόπια έρευνα), την περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης, τη δυνατότητα σύγκρισης διαφορετικών περιοχών βάσει των πραγματικών χρήσεων (δραστηριοτήτων) και την παρακολούθηση αλλαγών στις χρήσεις γης μιας περιοχής.

Η συλλογή των δεδομένων για χρήσεις γης (επιτόπια έρευνα) όπως και η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης δεν πρέπει να γίνονται με τις γενικές χρήσεις δραστηριοτήτων. Πρέπει να αποσαφηνίζεται είτε στο παρόν σχέδιο νόμου, είτε στις προδιαγραφές εκπόνησης μελετών ότι η υφιστάμενη κατάσταση περιγράφεται / χαρτογραφείται στις πολεοδομικές μελέτες και τα ΓΠΣ / ΣΧΟΟΑΠ / ΤΧΣ, με παράλληλη αξιοποίηση του προαναφερόμενου «μεταφραστή», της αντιστοίχι-

σης δηλαδή της κωδικοποίησης των χρήσεων γης με άλλες μορφές κωδικοποίησης των δραστηριοτήτων. Σήμερα, η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης στις προαναφερόμενες μελέτες, προσδίδει αοριστία δεδομένου των πολλών πραγματικών μορφών που μπορεί να έχει μια περιοχή βάσει της γενικής της χρήσης.

Επιπλέον των ανωτέρω, στο εξεταζόμενο σχέδιο νόμου τίθενται ορισμένοι περιορισμοί σε ορισμένες χρήσεις που συνιστούν περιορισμούς ως προς το μέγεθος (π.χ. μέγιστος αριθμός κλινών ή τετραγωνικών), χωρίς ταυτόχρονα να συνδέονται με κάποιου είδους τεκμηρίωση και εννοιολογική τυποποίηση, ως (για παράδειγμα) προς το βαθμό της «όχλησης» που προκαλούν. Άποψη του ΣΕΜΠΧΠΑ είναι ότι **η οριζόντια εφαρμογή τέτοιων περιορισμών** (π.χ. μέγιστος αριθμός τετραγωνικών μέτρων για συγκεκριμένες χρήσεις) **στο σύνολο της χώρας**, όπου απαντώνται κατά περίπτωση διαφορετικοί όροι και περιορισμοί δόμησης (π.χ. αρτιότητα, ΣΔ κλπ.) **είναι τουλάχιστον άστοχη**. Δεν έχει τεθεί υπόψη μας έως σήμερα, κάποια μελέτη που να τεκμηριώνει αυτές τις προβλέψεις του σχεδίου Π.Δ.

Τέλος, **εκτιμούμε ότι θα πρέπει να επανεξεταστεί η προσέγγιση που υιοθετείται με τις διατάξεις των παρ. 6 και 7 του άρθρου 18, κυρίως για λόγους κόστους, χρόνου και γενικότερης αποτελεσματικότητας**. Ειδικότερα, οι χρήσεις γης που έχουν καθοριστεί με προγενέστερα του νόμου αυτού σχέδια εκτιμούμε ότι θα πρέπει να εξακολουθούν να ισχύουν όπως καθορίστηκαν (αρθ. 11 παρ. 1 και αρθ. 12 παρ. 2 του ΠΔ του 1987 αντίστοιχα), ιδιαίτερα εάν είναι ευνοϊκότερες για τις δραστηριότητες που έχουν ήδη εγκατασταθεί και λειτουργούν στην Επικράτεια.

Παρατηρήσεις κατ' άρθρο

Άρθρο 01 – Κατηγορίες Χρήσεων

Όσον αφορά τις Ειδικές Κατηγορίες Χρήσεων γης, προτείνονται τα εξής:

- Να προβλεφθεί η δυνατότητα χωροθέτησης στάσεων ΜΕΤΡΟ (υπέργειων).
- Να μην περιληφθούν οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις στις επιτρεπόμενες χρήσεις γης, καθώς δεν εμπεριέχεται σε αυτές η έννοια της “δόμησης” και κατά συνέπεια δεν θα έπρεπε να αποτελεί ειδική πολεοδομική κατηγορία.
- Στις κατηγορίες χρήσεων απουσιάζει η κατηγορία 39.4.
- Τα πρατήρια υγρών καυσίμων να προτείνονται χωρίς διαχωρισμό από τα πρατήρια υγραερίου και φυσικού αερίου, όπως προβλέπονται στις Ειδικές Κατηγορίες Χρήσεων Γης.
- Να καταργηθεί η χρήση 40 “Αστική Γεωργία-Λαχανόκηποι», καθώς επίσης δεν εμπεριέχει “δόμηση”. Να διευκρινιστεί η διαφορά μεταξύ “αστικής γεωργίας” και “λαχανόκηπων”.

Άρθρο 02 – 1. Αποκλειστική Κατοικία

Εκτιμάται ότι θα πρέπει να αποσαφηνιστεί το εάν η μόνη επιτρεπόμενη ειδική χρήση γης είναι η κατοικία, ή εάν επιτρέπονται και άλλες ειδικές χρήσεις. Η θέσπιση της αποκλειστικής κατοικίας ως διακριτή χρήση γης (η οποία είχε προταθεί και από το Ν4269/2014), αποτελεί ένα βήμα πίσω για τα εργαλεία του σχεδιασμού χρήσεων γης σε σχέση με το ΠΔ του 1987. Η δημιουργία περιοχών αποκλειστικής κατοικίας είναι κατακριτέα από τη διεθνή βιβλιογραφία για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και δεν ανήκει στις σύγχρονες τάσεις σχεδιασμού χρήσεων γης.

Στις βορειοευρωπαϊκές και βορειοαμερικανικές χώρες, η περιορισμένη έκταση περιοχών αποκλειστικής κατοικίας θεωρείται ως κάτι

θετικό, και οι χώρες αυτές προσπαθούν να αλλάξουν και να προσομοιάσουν στην Ελλάδα στο συγκεκριμένο θέμα (που έχει περιορισμένες εκτάσεις αποκλειστικής κατοικίας), καλλιεργώντας -σε ακαδημαϊκό επίπεδο- τις έννοιες της μίξης χρήσεων γης και της 24h city, την αποστροφή προς τις γειτονιές -κοιμητήρια κ.α. και προσπαθώντας να κατασκευάσουν γειτονιές με μίξη χρήσεων γης.

Στις ιδιαίτερες περιπτώσεις που υπάρχει ανάγκη κάποια περιοχή να είναι μονολειτουργική, **αυτό μπορεί να γίνει με θέσπιση αμιγούς κατοικίας και απαγόρευση των άλλων χρήσεων**. Κατά τη γνώμη μας, δεν θα πρέπει η αποκλειστική κατοικία να αποτελεί διακριτή κατηγορία χρήσεων γης, για να μην κατευθύνει το σχεδιασμό προς τη συγκεκριμένη επιλογή.

Σε περίπτωση, ωστόσο, διατήρησης της παραπάνω κατηγορίας, οι απόψεις/παρατηρήσεις μας για το παρόν σχέδιο νόμου συνοψίζονται στα εξής:

- Στο άρθρο 2 στο σημείο που αναφέρεται η δυνατότητα αναδιάταξης των χρήσεων πλην κατοικίας “ μετά το “...δυνατότητα αναδιάταξής τους” να προστεθεί και “επαναπροσδιορισμού του περιεχομένου τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η εξυπηρέτηση των αναγκών της περιοχής” (όπως αναφέρεται και στο Ν.4269/14 αρθ. 15) από κοινωφελείς και κοινόχρηστους χώρους.
- Ορθώς καταργήθηκε η δυνατότητα χωροθέτησης χρήσεων Πολ. Κέντρου στην Περιοχή κατοικίας Κ1 η οποία γινόταν με τον Ν. 4269/14. Η αλλαγή χρήσεων γης “επί το δυσμενέστερον”, δηλαδή η αύξηση των οχλουσών χρήσεων σε περιοχές κατοικίας, αποτελεί αιτία απόρριψης των αιτημάτων για τροποποίηση ρυμοτομίας σύμφωνα με την πάγια νομολογία του ΣτΕ.

- Η κατάργηση των περιορισμών στον καθορισμό της κατοικίας του Ν. 4269/14 αρθ.15 παρ. 3 και 4, καθιστά πιο ευέλικτο τον σχεδιασμό ώστε να μπορεί να ορίσει περιοχές κατοικίας σε περισσότερες περιπτώσεις και να καλύψει πιο ευρύ φάσμα περιοχών με τυχόν ζήτηση της αγοράς για αποκλειστική κατοικία.
- Ορθώς καταργήθηκαν οι περιορισμοί στον καθορισμό αποκλειστικής κατοικίας του Ν. 4269/14 αρθ. 15 παρ. 5 καθώς η αποκλειστική κατοικία μπορεί να υπάρξει και σε γήπεδα με πρόσωπο επί εθνικών/επαρχιακών και κυρίων δημοτικών οδών καθώς υπάρχει πιθανότητα τα οικόπεδα επί των οδών αυτών να μην προσελκύουν άλλες χρήσεις. Επίσης δεν μπορεί να θεωρηθεί η πρόταση της παραγράφου 5 ως μέτρο για την προστασία των περιοχών αποκλειστικής κατοικίας από τις οχλήσεις που προκαλούν οι οδοί, καθώς είναι πιθανόν η κίνηση επί των οδών να μην συνεπάγεται ηχορύπανση, κίνδυνο ή άλλου είδους όχληση για την κατοικία. (Όπως συμβαίνει π.χ. σε περίπτωση που τα παρόδια οικόπεδα βρίσκονται υψομετρικά πολύ χαμηλότερα από το οδικό δίκτυο ή/και σε περιπτώσεις που το συγκεκριμένο οδικό δίκτυο δεν είναι προσβάσιμο από τα παρόδια οικόπεδα).
- Να προβλεφθεί και η προσχολική εκπαίδευση, για την οποία η προβλεπόμενη ακτίνα εξυπηρέτησης είναι η μικρότερη μεταξύ των βαθμίδων εκπαίδευσης και επομένως θα πρέπει να προβλέπεται σε οποιαδήποτε γειτονιά περιλαμβάνει κατοικία.
- Να καταργηθεί η φράση “τοπικής σημασίας” μετά την “κοινωνική πρόνοια”. Η κοινωνική πρόνοια είναι η βοήθεια προς τις ευπαθείς ομάδες, επομένως δεν έχει νόημα ο προσδιορισμός “τοπικής σημασίας”.

Άρθρο 03 – 2. Αμιγής Κατοικία

Σε ότι αφορά την αμιγή κατοικία, προτείνονται τα εξής:

- Να εξεταστεί η δυνατότητα λειτουργίας φροντιστηρίων ξένων γλωσσών/ωδείων ή άλλου τύπου ιδιωτικών σχολείων τουλάχιστον προσχολικής και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, στις περιοχές αμιγούς κατοικίας. Υπάρχουν ήδη περιοχές αμιγούς κατοικίας όπου μεγάλο ποσοστό των μαθητών μετακινούνται καθημερινά για την εξυπηρέτησή τους. Η λειτουργία φροντιστηρίων/ωδείων αποτελούσε αίτημα πολλών κατοίκων και επιχειρηματιών κατά τις ηλεκτρονικές διαβουλεύσεις των νομοσχεδίων που αφορούν χρήσεις γης (βλ. Διαβούλευση του Ν. 4280/2014), ενώ και το άρθ. 16 του Ν.4269/2014 επέτρεπε τη λειτουργία συγκεκριμένων χώρων ειδικής εκπαίδευσης στην αμιγή κατοικία.
- Να επιτρέπεται η χρήση γραφείων για να μπορούν να λειτουργούν οι ελεύθεροι επαγγελματίες.
- Να καταργηθεί η φράση “τοπικής σημασίας” μετά την “κοινωνική πρόνοια”. Η κοινωνική πρόνοια είναι η βοήθεια προς τις ευπαθείς ομάδες, επομένως δεν έχει νόημα ο προσδιορισμός “τοπικής σημασίας”.
- Στις χρήσεις με αριθμό (7), (8) και (25) προβλέπεται μέγιστη συνολική επιφάνεια ανά οικόπεδο με προσδιορισμό των τμ της συνολικής επιφάνειας δόμησης. Το μέγεθος αυτό μπορεί να εξειδικεύεται ή να περιορίζεται από το εγκεκριμένο σχέδιο.

Ερώτημα αποτελεί η αιτιολόγηση της επιλογής προσδιορισμού του μεγέθους (π.χ. γιατί διατηρείται το όριο των 100τμ., όπως στον Ν 4269/14 αρθ. 16, ανά κατάστημα λιανικού εμπορίου;). Έχει γίνει κάποια μελέτη για τις ανάγκες σε χώρους που έχουν αυτού του

είδους τα καταστήματα με βάση τα όσα προβλέπονται στη διαδικασία αδειοδότησής τους, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η εφικτότητα της πρόβλεψης;

Ο προσδιορισμός μέγιστης επιφάνειας σε επίπεδο κατηγοριών χρήσεων γης χωρίς την προηγούμενη κατηγοριοποίηση των εγκαταστάσεων σε βαθμίδες π.χ. «όχλησης» με ταυτόχρονο ορισμό της έννοιας και της ανάλογης μονάδας μέτρησης αυτής, δεν επιτρέπει την τεκμηρίωση της ορθότητας της πρόβλεψης. Κρίνεται δε περιοριστικός ως προς τις επιλογές του τοπικού σχεδιασμού, καθώς μπορεί μόνο να εξειδικεύεται ή να περιορίζεται η πρόβλεψη.

Άρθρο 04 – 3. Γενική Κατοικία

Σε ότι αφορά την γενική κατοικία, προτείνονται τα εξής:

- Να επιτρέπονται και οι αθλητικές εγκαταστάσεις τύπου Β.
- Τα πρατήρια υγρών καυσίμων να προτείνονται χωρίς διαχωρισμό από τα πρατήρια υγραερίου και φυσικού αερίου, όπως προβλέπονται στις Ειδικές Κατηγορίες Χρήσεων Γης.
- Δεν είναι κατανοητή η πρόταση για πρωτοβάθμια περίθαλψη μέχρι 100 κλίνες, όταν στο άρθρο 1 αναφέρεται ότι η πρωτοβάθμια περίθαλψη είναι χωρίς νοσηλεία.

Σε γενικές γραμμές το παρόν Σχέδιο Π.Δ., περιορίζει τη δυναμικότητα και τη συνολική επιφάνεια δόμησης για τις διάφορες λειτουργίες σε σχέση με τον Ν.4269/14 με εξαίρεση τα κτίρια ειδικής εκπαίδευσης και ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, στα οποία η μέγιστη συνολική επιφάνεια αυξάνεται από τα 1.500 στα 2.000τμ και τα επαγγελματικά εργαστήρια και εγκαταστάσεις αποθήκευσης χαμηλής όχλησης στα οποία το όριο των 800 τμ του Ν.4269/14 καταργείται.

Τέλος, δεν γίνεται κατανοητή η διατύπωση «επιστημονικά τεκμηριωμένο τρόπο» όταν αυτή η φράση συνοδεύεται από τον *ad hoc* προσδιορισμό του «μέγιστου αριθμού ανά Ο.Τ./Π/Ε/ οδικό άξονα». Η μέτρηση αυτή, συνιστά ρύθμιση και όχι επιστημονική τεκμηρίωση. Μέθοδοι και εργαλεία επαρκούς τεκμηρίωσης, μπορεί να αφορούν σε ένα σύνολο δεικτών, με μεθοδολογία εκτίμησης και μονάδες μέτρησης για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα από τη δημόσια διοίκηση και μπορούν να αξιοποιηθούν από τον τοπικής κλίμακας σχεδιασμό.

Άρθρο 05 – 4. Πολεοδομικό Κέντρο – Κεντρικές Λειτουργίες Πόλης – Τοπικό Κέντρο Συνοικίας-Γειτονιάς

Προτείνονται τα εξής:

Να αρθεί ο περιορισμός του προσδιορισμού θέσης από το ρυμοτομικό στην εκπαίδευση.

Να προσδιοριστεί η έννοια των μεγάλων αθλητικών εγκαταστάσεων. Αν εννοούμε αθλητικές εγκαταστάσεις τύπου Β θα πρέπει να αρθεί.

Ειδικότερα, για τα τοπικά κέντρα συνοικίας – γειτονιάς:

- Να επιτρέπεται η κοινωνική πρόνοια. Η κοινωνική πρόνοια είναι η βοήθεια προς τις ευπαθείς ομάδες, νήπια και γέρους, επομένως θα πρέπει να προτείνεται σε όλες τις κατηγορίες χρήσεων γης.
- Να επιτρέπεται η εκπαίδευση όπως και στο Πολεοδομικό Κέντρο και όχι μόνο η ειδική εκπαίδευση. Αν κάτι διαφοροποιεί τα τοπικά κέντρα από τα κέντρα των πόλεων είναι η ένταση της χρήσης, η ακτίνα εξυπηρέτησης και το επίπεδο διοίκησης.
- Όσον αφορά την περίθαλψη να επιτρέπεται όπως και στο Πολεοδομικό Κέντρο. Οι επιτρεπόμενες 50 κλίνες συνιστά πολύ μικρό μέγεθος όταν στην «Γε-

νική κατοικία» επιτρέπονται μέχρι 100 κλίνες.

Το ίδιο ισχύει και για τις ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις και τον περιορισμό των 50 κλινών. Ο περιορισμός των ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων στις 50 κλίνες θεωρείται παρωχημένος. Ιδιαίτερα για πόλεις οι οποίες στοχεύουν στον τουρισμό τύπου city breaks όπως η Θεσσαλονίκη, (σχέδιο ΥΑ ΠΠΧΣΑΑ ΚΜ) η **δυνατότητα εγκατάστασης ξενοδοχειακών μονάδων μεγάλης κλίμακας εντός του πολεοδομικού κέντρου κρίνεται σημαντικός παράγοντας για την προσέλκυση αντίστοιχων επενδύσεων και την εφαρμογή των σχετικών πολιτικών.**

- Να προστεθούν οι ειδικές κατηγορίες χρήσεων (32), (7), (2), κλπ για τα τοπικά κέντρα γειτονιάς, οι οποίες δεν αναφέρονται ως επιτρεπόμενες.

Άρθρο 06 – Τουρισμός – Αναψυχή

Όπως επισημαίνεται στην ΕΠΑ (1983), η αναψυχή και ο παραθερισμός αναφέρεται κυρίως στην ικανοποίηση αναγκών του ντόπιου πληθυσμού, ενώ ο τουρισμός στην προσέλκυση επισκεπτών. Ωστόσο εκτιμάται ότι η συνύπαρξή τους στη συγκεκριμένη κατηγορία χρήσεων ορθώς διατηρείται, καθώς αποτρέπει την απομόνωση των τουριστών από τον αστικό ιστό, ωφελεί την τοπική οικονομία, και την προώθηση του πολιτιστικού προϊόντος, περισσότερο από τις αμιγώς (all inclusive) τουριστικές περιοχές.

Σε ότι αφορά τις επιτρεπόμενες χρήσεις, προτείνονται τα εξής:

- Τα πρατήρια υγρών καυσίμων να προτείνονται χωρίς διαχωρισμό από τα πρατήρια υγραερίου και φυσικού αερίου, όπως προβλέπονται στις Ειδικές Κατηγορίες Χρήσεων Γης.
- Να καταργηθεί η χρήση 40 “Αστική Γεωργία-Λαχανόκηποι”.

- Να υπάρχει πρόβλεψη περί μη δυνατότητας συνύπαρξης στην ίδια ζώνη καζίνο και παιδικών κατασκηνώσεων.

Άρθρο 08 – 7. Ελεύθεροι Χώροι – Αστικό Πράσινο

Το περιεχόμενο του άρθρου θα πρέπει να επαναξεταστεί, καθώς δημιουργείται σοβαρότατη σύγχυση από την παρ. 2, από την οποία μοιάζει το «περιαστικό» πράσινο να συγκαταλέγεται στην κατηγορία του «αστικού πρασίνου».

Άρθρο 09 – 8. Παραγωγικές εγκαταστάσεις χαμηλής και μέσης όχλησης

Κρίνεται ορθή η συμπερίληψη όλων των εργαλείων οργάνωσης των παραγωγικών δραστηριοτήτων (ΒΙΠΑ-ΒΙΟΠΑ- Επιχειρηματικά Πάρκα) υπό την γενική κατηγορία χρήσης γης.

Άρθρο 11 – 10. Τεχνολογικό Πάρκο

Η έννοια του τεχνολογικού πάρκου είναι κατά κανόνα συνυφασμένη με την καινοτομία. Υπάρχει συνεπώς η αυξημένη πιθανότητα να είναι σκόπιμη η χωροθέτηση εγκαταστάσεων που δεν εντάσσονται στις ως άνω χρήσεις και δεν είναι δυνατό να προβλεφθούν εκ των προτέρων. Η έννοια της καινοτομίας είναι με τη σειρά της συνυφασμένη με την έννοια του χρόνου, καθώς οι τεχνολογικές εξελίξεις συντελούνται με μεγάλη ταχύτητα.

Από την άλλη πλευρά, η προσαρμογή του θεσμικού πλαισίου σε νέες ανάγκες δύναται να είναι περισσότερο χρονοβόρα από τον ελάχιστο χρόνο που δύναται μια καινοτομία να χαρακτηρίζεται ως καινοτομία.

Ως εκ τούτου, προτείνεται να επιτραπεί πολύ μεγαλύτερου βαθμού ευελιξία στις περιοχές αυτές για την εγκατάσταση χρήσεων που ενέχουν χαρακτηριστικά καινοτομίας και δεν δύναται να αναμένουν την θεσμική ανταπόκριση για τη χωροθέτησή τους.

Άρθρο 12 – 11. Παραγωγικές δραστηριότητες υψηλής όχλησης

Ισχύει το σχόλιο στο Άρθρο 09 – 8.

Επιπλέον, ο χωρικός διαχωρισμός της κατοικίας από τη βαριά βιομηχανία έχει αποτελέσει συνεχή προσπάθεια της πολεοδομικής πολιτικής στην Ελλάδα τις τελευταίες δεκαετίες και κρίνεται πολεοδομικά και περιβαλλοντικά αναγκαίος.

Σύμφωνα με το παρόν Σχέδιο Νόμου, η “Κατοικία για προσωπικό ασφαλείας” στις παραγωγικές δραστηριότητες υψηλής όχλησης επιτρέπεται “σε ποσοστό έως 40% της συνολικής εκτάσεως των γηπέδων του υποδοχέα, συμπεριλαμβανομένων και των υπόλοιπων χρήσεων του τριτογενούς τομέα”. Το ποσοστό 40% της έκτασης για κατοικία εντός περιοχών με βαριά βιομηχανία, κρίνεται ότι συντελεί σε σύγκρουση χρήσεων γης (δηλαδή σε κατοικία μέσα σε βιομηχανικές ζώνες). Το πρόβλημα αυτό εντείνεται δεδομένων των δυσκολιών που υπάρχουν στον έλεγχο της τήρησης της συγκεκριμένης διάταξης.

Άρθρο 15 – 14. Αγροτική χρήση

Η συμπερίληψη του συγκεκριμένου άρθρου συνολικά εκτιμάται ότι θα πρέπει να επανεξεταστεί.

Η «αγροτική χρήση» είναι χρήση που απαντάται στον εξωαστικό χώρο, σε αντίθεση με τις κατηγορίες χρήσεων γης των άρθρων που προηγήθηκαν και που αναφέρονται στον αστικό/οικιστικό – πολεοδομημένο ή προς πολεοδόμηση χώρο. Ο ίδιος προβληματισμός ισχύει και για το παρακάτω άρθρο 16 – 15. Περιοχές Προστασίας (ΠΠ). Με αφορμή το παραπάνω, θα πρέπει εξ αρχής και ρητά να προκύπτει το πεδίο εφαρμογής του παρόντος ΠΔ.

Άρθρο 16 – 15. Περιοχές Προστασίας (ΠΠ)

Ισχύει το σχόλιο επί του άρθρου 15.

Άρθρο 17

Προτείνονται τα εξής:

- Να επιτρέπεται η χρήση γραφείων.
- Να καταργηθεί η χρήση «Γεωργικές, δασικές και λοιπές αγροτικές εκμεταλλεύσεις».

Άρθρο 18 – Γενικές και Μεταβατικές Διατάξεις

Ισχύει η οριζόντια παρατήρηση που απαντά στις εξόχως προβληματικές παρ. 6 και 7 περί αναθεώρησης του σχεδιασμού για προσαρμογή στις χρήσεις γης του παρόντος ΠΔ εντός ιδιαίτερα σύντομου χρονικού διαστήματος (λαμβανομένων μάλιστα υπόψη των χρονοβόρων διαδικασιών που ακολουθούνται στη χώρα).

Ομάδα εργασίας:

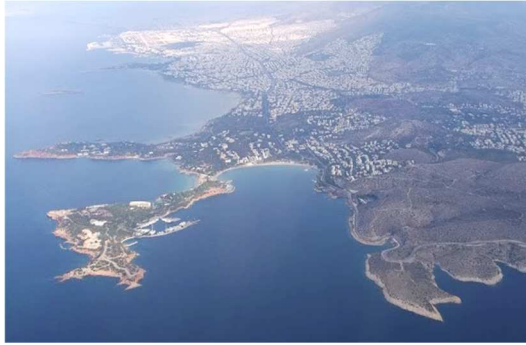
Δούνια Ιωάννα (συντονίστρια)

Έππας Δήμος

Σεϊτανίδης Σωκράτης

Τασοπούλου Αναστασία

Υπόμνημα του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το Σχέδιο Νόμου «Έλεγχος και Προστασία του Δομημένου Περιβάλλοντος»

Φωτ.: αρχείο Ν. Κουτσομάρκου

Ο Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. κατέθεσε υπόμνημα προς τη Διάρκη Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Ελλήνων για τη συνεδρίαση εξέτασης του σχεδίου νόμου «Έλεγχος και Προστασία του Δομημένου Περιβάλλοντος». Τον Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α εκπροσώπησε στην Επιτροπή ο Αντιπρόεδρος κος Γιάννης Λαϊνάς. Ειδικότερα, επεσήμανε τα εξής:

«Ο Σύλλογος Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης χαιρετίζει κάθε νομοθετική πρωτοβουλία που κινείται προς την κατεύθυνση της προστασίας του δομημένου και μη περιβάλλοντος και τον ορθολογικό σχεδιασμό του χώρου και των περιορισμένων πόρων που διαθέτουμε.

Η αλήθεια είναι ότι το δομημένο περιβάλλον της χώρας μας πάσχει σε θέματα ποιότητας και οργάνωσης, τα οποία εν πολλοίς οφείλονται στην άναρχη και αυθαίρετη δόμηση, τις πολεοδομικές παραβάσεις και την «εργολαβική» κατασκευαστική προσέγγιση· αλλά και τις αδυναμίες της διοίκησης στην υλοποίηση και εφαρμογή του χωρικού σχεδιασμού και ελεγκτικών μηχανισμών.

Σε αυτό το πλαίσιο χαιρετίζουμε και ενθαρρύνουμε την απόφαση της κυβέρνησης να βάλει μπρος την διαδικασία εκπόνησης Το-

πικών Χωρικών Σχεδίων (πρώην ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ) στο μεγαλύτερο τμήμα της χώρας, όπως είχαμε επισημάνει στο Δελτίο Τύπου του Συλλόγου μας για την Παγκόσμια Ημέρα Πολεοδομίας του 2015 κάνοντας λόγο για την ανάγκη «**Επανεκκίνησης του Τοπικού Χωρικού Σχεδιασμού**».

Ειδικότερα, αναφορικά με το **Σχέδιο Νόμου για τον «Έλεγχο και την Προστασία του Δομημένου Περιβάλλοντος»** θα θέλαμε να επισημάνουμε τα εξής βασικά θετικά στοιχεία και εργαλεία:

- ηλεκτρονική άδεια δόμησης και διασύνδεση ηλεκτρονικών πλατφόρμων (κτηματολόγιο, δασολόγιο κ.α.), Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου, Ηλεκτρονική Πολεοδομική Ταυτότητα Δήμων, πρόβλεψη πολεοδομικών εργαλείων όπως η Τράπεζα Δικαιωμάτων Δόμησης, η Μεταφορά Συντελεστή Δόμησης, το Περιβαλλοντικό Ισοζύγιο.

Ωστόσο παράλληλα θα θέλαμε κυρίως να υπογραμμίσουμε τις απειλές και εμπόδια που θα αντιμετωπίσει ένα τόσο φιλόδοξο και ογκώδες νομοσχέδιο για την αποτελεσματική εφαρμογή του, οι οποίες πηγάζουν από τις εξής ελλείψεις:

- Απουσία σαφών χρονοδιαγραμμάτων, ιδίως για την έκδοση των απαραίτητων ΥΑ για την ενεργοποίηση ρυθμίσεων, αλλά και για την επίστευση του πολεοδομικού σχεδιασμού, την ενεργοποίηση των πολεοδομικών εργαλείων της Μεταφοράς Συντελεστή Δόμησης, της δημιουργίας της Τράπεζας Δικαιωμάτων Δόμησης, του Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου και των ηλεκτρονικών εργαλείων του Νόμου.
- Γραφειοκρατικές, πολύπλοκες και χρονοβόρες διαδικασίες και δομές (1+13+52+13 Υπηρεσίες Ελέγχου Δόμησης - Παρατηρητήρια & 52+13+3 Συμβούλια Αρχιτεκτονικής & 13+1 Επιτροπές Προσβασιμότητας). Αρκετές από τις αρμοδιότητες και τα θέματα των οποίων θα αντιμετωπίζονταν με μεγά-

τερη αποδοτικότητα και διαφάνεια μέσω της χρήσης εργαλείων συνεργασίας ΤΠΕ και επιλογών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (πχ. βλ. το Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων).

Εκτιμούμε ότι η απλοποίηση των τίτλων των δομών ελέγχου δομημένου περιβάλλοντος σε «Διεύθυνση/Τμήμα Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος» θα σηματοδοτούσε σαφέστερα τον σκοπό του νόμου και τις αρμοδιότητές τους. Επιπρόσθετα, θεωρούμε ότι οι δομές αυτές θα πρέπει να συντάσσουν συγκεκριμένο τριετές (κυλιόμενο) σχέδιο δράσης με σαφείς μετρήσιμους στόχους ως προς τις αρμοδιότητές τους, τα ετήσια αποτελέσματα των οποίων θα χρησιμοποιούνται για την ανατροφοδότηση της στοχοθεσίας τους, την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και την πληροφόρηση του χωρικού σχεδιασμού.

Τέλος θα θέλαμε να επισημάνουμε την αναγκαιότητα της αύξησης των πόρων που διατίθενται ώστε να αναζωογονηθούν υποβαθμισμένες περιοχές, να αποδοθεί στις τοπικές κοινωνίες ένα βιώσιμο περιβάλλον, και να αποκατασταθεί το αίσθημα ασφάλειας δικαίου σε πολίτες και επιχειρήσεις. Ειδικότερα προς αυτήν την κατεύθυνση είναι δυνατό να αξιοποιηθεί μεγαλύτερο τμήμα των ανταποδοτικών εσόδων του **Πράσινου Ταμείου** καθώς και να υπάρξει μόχλευση των αποθεματικών του με τα κατάλληλα χρηματοοικονομικά εργαλεία.»

Παρέμβαση του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για τις Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες και Σχέδια Διαχείρισης των περιοχών NATURA 2000

Πηγή: ΥΠΕΚΑ

Ο Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. κατέθεσε την άποψή του στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το σχέδιο νόμου για τις Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες και Σχέδια Διαχείρισης των περιοχών NATURA 2000. Ειδικότερα, επεσήμανε τα εξής:

«Ο Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρωτοβουλία του ΥΠΕΚΑ να επιλύσει ένα χρόνιο πρόβλημα χωρικού σχεδιασμού και προστασίας των φυσικών πόρων της χώρας με την οργανωμένη προκήρυξη διεθνών διαγωνισμών συνολικού ύψους 14 εκατομμυρίων ευρώ για την εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών και Σχεδίων Διαχείρισης για το σύνολο των περιοχών Natura 2000 της χώρας.

Παράλληλα, εκφράζει και την ανησυχία του για την πληρότητα και επάρκεια των παραπάνω μελετών καθώς και την συμβατότητα και ολοκλήρωση τους με τον χωροταξικό σχεδιασμό των περιοχών μελέτης.

Ο χωροταξικός σχεδιασμός αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη σημασία στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η οδηγία για τους οικοτόπους (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ), για παράδειγμα, δεν αναφέρεται μόνο στη διατήρηση/προστασία της φύσης αλλά και σε διαδικασίες που απαιτούν την εκπόνηση ειδικού χωροταξικού σχεδιασμού.

Ειδικότερες αναφορές που αναδεικνύουν την ευθεία σύνδεση και την αυξημένη σημασία του χωρικού σχεδιασμού για τις περιοχές Natura 2000 περιλαμβάνονται σε πολλά κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα, το κείμενο για τις κατευθύνσεις της ΕΕ για την κλιματική αλλαγή και τις περιοχές Natura 2000 (Guidelines on Climate Change and Natura 2000), όπου αναφορικά με τον ρόλο του χωρικού σχεδιασμού επισημαίνεται μεταξύ άλλων ότι «διαδραματίζει σημαντικό ρόλο» και αποτελεί «ζωτικό στοιχείο στη βελτίωση του δικτύου Natura 2000», καθώς και ότι μέσω ενός ευφυούς χωροταξικού σχεδιασμού, οι περιοχές Natura 2000 και οι οικολογικοί δεσμοί τους μπορούν να επωφεληθούν από τις διασυνδέσεις που προκύπτουν.

Λαμβάνοντας υπόψη εξελίξεις όπως αυτές που περιγράφονται παραπάνω, ο διαγωνισμός για την εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000, περιλαμβάνει στο Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων-Τεχνικών Προδιαγραφών, μεταξύ άλλων τις εξής εργασίες:

- καθορισμός ζώνης/ ζωνών προστασίας (σελ. 8)
- καθορισμός όρων και περιορισμών στις χρήσεις και δραστηριότητες (σελ. 8)
- ανάλυση χρήσεων γης και δραστηριοτήτων (σελ.9)
- ανάλυση της κατανομής των καλύψεων γης, υφιστάμενων χρήσεων γης και δραστηριοτήτων, καθώς και της σημασίας τους για το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της περιοχής (σελ. 10)
- προσδιορισμός επιπτώσεων χρήσεων και δραστηριοτήτων (σελ. 10)
- προσδιορισμός και εκτίμηση της σημασίας πιθανών αλληλεπιδράσεων με την ευρύτερη περιοχή μελέτης και αξιολόγηση θετικών και αρνητικών συσχετίσεων και συνεργειών (σελ. 11)
- οριοθέτηση προστατευτέου αντικειμένου - ζωνών προστασίας (σελ. 12)
- διατύπωση γενικών όρων, περιορισμών και απαγορεύσεων άσκησης δραστηριο-

τήτων, χρήσεων γης και εκτέλεσης έργων (σελ. 12)

- ανάλυση της εφαρμογής άλλων σχεδίων χωρικού ή ειδικού – θεματικού χαρακτήρα (αναφέρονται ενδεικτικά χωροταξικό πλαίσιο γενικού, περιφερειακού, τοπικού ή άλλου, ειδικά χωροταξικά πλαίσια κοκ) (σελ.12)
- προσδιορισμός πιθανών συγκρούσεων με δραστηριότητες που μπορεί να προκύψουν (σελ. 13)

Σύμφωνα με το Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων-Τεχνικών Προδιαγραφών, όλα τα παραπάνω καταλαμβάνουν σημαντικό μερίδιο στις πραγματοποιούμενες εργασίες, ενώ μέσα από μία συνθετική διαδικασία που περιγράφεται, οι ΕΠΜ καλούνται -μαζί με την ανάλυση και άλλων περιβαλλοντικών κυρίως παραμέτρων- να καταλήξουν σε οριοθέτηση περιοχής και προστατευτέου αντικειμένου (συνακολουθούμενες από προτάσεις διαχείρισης). Ειδικότερα, μεταξύ άλλων επισημαίνεται ότι σχετικά με τον καθορισμό ζωνών (σελ 12):

- «**Προσδιορίζεται η έκταση και καθορίζονται / περιγράφονται τα ακριβή όρια της υπό χαρακτηρισμό περιοχής, καθώς και τα ακριβή όρια τυχόν προτεινόμενων ζωνών εντός της περιοχής αυτής ή ζωνών κλιμακούμενης προστασίας στις γειτονικές με αυτή εκτάσεις**» και
- «**Διατυπώνονται οι γενικοί όροι, περιορισμοί και απαγορεύσεις άσκησης δραστηριοτήτων, χρήσεων γης και εκτέλεσης έργων που προτείνονται για την υπό χαρακτηρισμό περιοχή και τις προτεινόμενες ζώνες**».

Όπως γίνεται αντιληπτό, όλα τα παραπάνω, αποτελούν πολύ εξειδικευμένες εργασίες που εμπíπτουν, τόσο από την άποψη της επαγγελματικής δραστηριότητας όσο και του γνωστικού αντικειμένου, στην κατηγορία 1 Χωροταξικές και Ρυθμιστικές μελέτες, σύμφωνα με τα Μητρώα Μελετητών και Γραφείων Μελετών. Στο Τεύχος της Διακήρυξης ωστόσο, στο άρθρο 19, παρ. 19.1 απαιτείται

μόνον η κατηγορία πτυχίου 27 (Περιβαλλοντικές Μελέτες), παρά τον ειδικότερο χαρακτηρισμό των ΕΠΜ.

Πέρα όμως από το καθαρά χωροταξικό χαρακτήρα των εργασιών που περιγράφονται, και που απαιτούν κατ' επέκταση και την αντίστοιχη κατηγορία πτυχίου, υπάρχουν σημαντικά κενά σε σχέση με τα επιπλέον κριτήρια ποιοτικής επιλογής του αναδόχου, που ορίζονται στο άρθρο 19 παρ. 19.3 του τεύχους της Διακήρυξης.

Ειδικότερα, θεωρείται από πλευράς μας παρακινδυνευμένο το γεγονός ότι το ελάχιστο στελεχιακό δυναμικό που απαιτείται για την εκτέλεση των ανωτέρω διεργασιών, περιορίζεται σε προσωπικό που θα διαθέτει μια διαβαθμισμένη εμπειρία σχετική με θέματα προστασίας και διαχείρισης του περιβάλλοντος, ή/και να διαθέτει συμβάσεις με αντικείμενο τη χλωρίδα ή/και τους τύπους οικοτόπων, την ορνιθοπανίδα και την πανίδα. Ωστόσο κανένα από τα παραπάνω αντικείμενα δεν έρχεται σε οποιαδήποτε συσχέτιση με τις εξειδικευμένες εργασίες που περιγράφεται ότι απαιτούνται, όπως η ανάλυση της εφαρμογής σχεδίων χωρικού ή ειδικού – θεματικού χαρακτήρα, η διατύπωση γενικών όρων, περιορισμών και απαγορεύσεων άσκησης δραστηριοτήτων, χρήσεων γης και εκτέλεσης έργων, η ανάλυση της κατανομής των καλύψεων γης, υφιστάμενων χρήσεων γης και δραστηριοτήτων, καθώς και η ανάλυση της σημασίας τους για το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της περιοχής.

Ως εκ τούτου, ο ΣΕΜΠΧΠΑ εκφράζει την ιδιαίτερη ανησυχία του, αναφορικά με την παρατηρούμενη αναντιστοιχία και ασυμβατότητα μεταξύ του περιεχομένου των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, όπως αποτυπώνεται στις τεχνικές προδιαγραφές του Τεύχους των τεχνικών δεδομένων, με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα που ζητείται από την Διακήρυξη.

Εκ του Συντάγματος (άρθρο 24) προβλέπεται ότι η χωροταξική αναδιάρθρωση της χώρας, η διαμόρφωση, η ανάπτυξη, η πολεοδόμηση περιοχών υπάγεται στη ρυθμιστική

αρμοδιότητα και τον έλεγχο του Κράτους. Αναγνωρίζεται κατ' αυτόν τον τρόπο, στο υψηλότερο θεσμικό επίπεδο, ότι η άσκηση της χωροταξίας και της πολεοδομίας στην Ελλάδα υπηρετεί ανώτερους λόγους δημοσίου συμφέροντος. Δεδομένου ότι τα χωρικά σχέδια, όπως οι ΕΠΜ και τα ΣΔ, **καταλήγουν σε ρύθμιση χρήσεων γης**, δηλαδή σε θεσμικά κείμενα που διαμορφώνουν την πολιτική γης και **ρυθμίζουν το χώρο**, θα πρέπει να εκπονούνται από όσους διαθέτουν όλη την κατάλληλη επιστημονική και τεχνική επάρκεια.

Συνεπώς, για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, απαιτείται η συμπλήρωση του ελάχιστου γνωστικού αντικείμενου του στελεχιακού δυναμικού, δεδομένης της πραγματοποιούμενης δαπάνης για την εκπόνηση των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, καθώς η μονοδιάστατη αντιμετώπιση του ζητήματος (απαιτείται μόνον η κατηγορία πτυχίου 27 Περιβαλλοντικές Μελέτες) εγείρει, και ενδεχομένως συνεπάγεται, ζητήματα επάρκειας, επιστημονικής πληρότητας και νομικής κατοχύρωσης του τελικού προϊόντος των ΕΠΜ και ΣΔ, στο πλαίσιο του προωθούμενου ολοκληρωμένου σχεδιασμού.»

Παρέμβαση του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το Νέο Χωροταξικό Σχέδιο Τουρισμού

Ο Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. έλαβε μέρος στην εκδήλωση «**Νέο Χωροταξικό Σχέδιο Τουρισμού**» του Τ.Ε.Ε. στο πλαίσιο της Greek Tourism EXPO 17, όπου εκπροσωπήθηκε από τον Αντιπρόεδρο κο Γιάννη Λαϊνά. Ειδικότερα στην παρουσίαση που πραγματοποιήσε, αναγνωρίστηκαν οι σημαντικές προκλήσεις και οι απαραίτητες επόμενες ενέργειες για το νέο χωρικό πλαίσιο για τον τομέα του τουρισμού ως εξής:

Ο Στρατηγικός Χωρικός Σχεδιασμός στον οποίο εντάσσεται το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο του Τουρισμού, επανέρχεται με τον νέο νόμο του Χωρικού Σχεδιασμού και της

Βιώσιμης Ανάπτυξης (Ν. 4447 / 2016). Η εκπόνηση του νέου ΕΧΠ Τουρισμού είναι ένα σύνθετο εγχείρημα, καθώς καλείται να αντιμετωπίσει πολλαπλές προκλήσεις.

Αρχικά, θα πρέπει με τρόπο αποτελεσματικό και άμεσο να καλυφθεί το υπάρχον σημαντικό κενό χωροταξικής πολιτικής για τον τουρισμό, καθώς εδώ και τρία έτη, από το 2015, απουσιάζει ο ανάλογος σχεδιασμός. Το νέο ΕΧΠ καλείται να επαναφέρει τον σχεδιασμό στη βάση της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς η κατάργηση του προηγούμενου, οδήγησε στην ανυπαρξία πολιτικής γης για τον συγκεκριμένο τομέα, και στην επιστροφή σε αναπτυξιακές πρακτικές του παρελθόντος. Θα πρέπει επομένως να προχωρήσουν το ταχύτερο δυνατόν οι διαδικασίες για την εκπόνηση και θεσμοθέτηση του ΕΧΠ Τουρισμού, με το οποίο θα πρέπει να εναρμονιστούν στη συνέχεια τα Αναθεωρημένα ΠΧΠ.

Προκλήσεις για το ΕΧΠ Τουρισμού

Κατηγοριοποίηση του εθνικού χώρου. Στο ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού του 2013 υπήρξαν, εκ του αποτελέσματος και εκ της εφαρμογής του, ζητήματα μεθοδολογικής προσέγγισης αναφορικά με την κατηγοριοποίηση του εθνικού χώρου ο οποίος κατηγοριοποιήθηκε σε τρεις τύπους περιοχών:

- Αναπτυσσόμενες τουριστικά,
- Ανεπτυγμένες και
- ενδεικνυόμενες για την ανάπτυξη ειδικών – εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Η συγκεκριμένη μέθοδος, λόγω κυρίως των περιορισμένων κατηγοριών, παρουσίασε αδυναμίες αναφορικά με την κατάταξη και χαρακτηρισμό επιμέρους περιοχών (π.χ. η Θάσος εντάσσεται στην ίδια κατηγορία με τη Μύκονο, περιοχές με βιομηχανική ανάπτυξη εντάσσονται σε ανεπτυγμένες τουριστικά περιοχές κ.ο.κ.). Έτσι, προέκυψαν μεταξύ άλλων αστοχίες στις κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης της τουριστικής δραστηριότητας

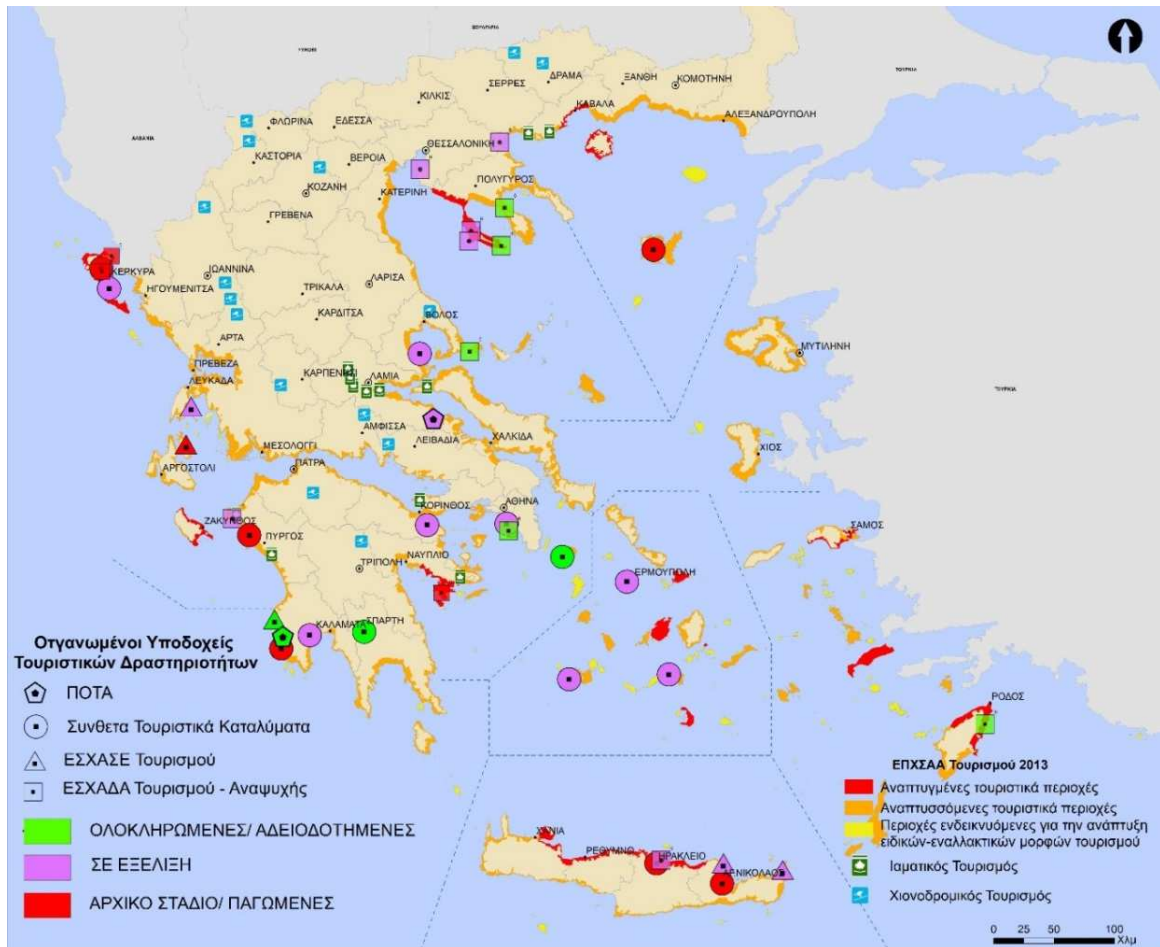
σε ορισμένες περιοχές, που εντάθηκαν λόγω και των κοινών κατευθύνσεων ανά κατηγορία χώρου. Διαπιστώθηκε επίσης σημαντική αδυναμία για παροχή ειδικότερων σχεδιαστικών κατευθύνσεων για τα σύνθετα/ακραία παραδείγματα της Σαντορίνης, της Μυκόνου, της Ρόδου.

Σύνδεση νέου σχεδιασμού με τον εθνικό αναπτυξιακό σχεδιασμό, καθώς ο τελευταίος επηρεάζει αδιαμφισβήτητα τη διάρθρωση και ανάπτυξη του εθνικού χώρου.

Κατευθύνσεις αναφορικά με τις διαθέσιμες επιλογές οργανωμένης τουριστικής ανάπτυξης, του νέου ΕΧΠ Τουρισμού.

Από τα μέχρι στιγμής διαθέσιμα στοιχεία για την πορεία θεσμοθέτησης και αδειοδότησης των οργανωμένων τουριστικών αναπτύξεων, διαπιστώνεται ότι: α) το μοντέλο ήλιος – θάλασσα μονοπωλεί το επενδυτικό ενδιαφέρον και συνεχίζει να κυριαρχεί καθώς στην πλειονότητά τους οι αναπτύξεις (προγραμματιζόμενες και υφιστάμενες) τοποθετούνται στον παράκτιο χώρο. Το μόνο που διαφοροποιείται είναι η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς σε αυτού του τύπου τις αναπτύξεις τα πρότυπα είναι συνήθως υψηλά. Επιπλέον, βρίσκονται μακριά από τα κέντρα ιαματικού ή χιονοδρομικού τουρισμού, γεγονός που συνεπάγεται την ανάγκη λήψης ειδικότερων μέτρων και στρατηγικών κατευθύνσεων για τις υπόλοιπες κατηγορίες χώρου, ή/ και μορφών τουριστικής δραστηριότητας. Τέλος, διαπιστώνεται ότι μικρό ποσοστό των οργανωμένων τουριστικών αναπτύξεων έχει ολοκληρωθεί (τουλάχιστον από διαδικαστικής άποψης και αδειοδότησης) ενώ η πλειονότητα βρίσκεται είτε παγωμένη, είτε σε κάποιο στάδιο έγκρισης / αδειοδότησης λ.χ. περιβαλλοντικών όρων.

Χάρτης: Η οργανωμένη τουριστική ανάπτυξη σήμερα (αδειοδοτημένη και σχεδιαζόμενη)

Πηγή: ίδια έρευνα και επεξεργασία

Αναδυόμενες μορφές & σύγχρονες τάσεις του τουριστικού προϊόντος (χαρακτηριστικό παράδειγμα η μετατροπή υφιστάμενων υποδομών σε σύνθετα καταλύματα που διαφοροποιούν σημαντικά το τουριστικό προϊόν, τη ζήτηση και την προσφορά). Επιπλέον, οι βραχυχρόνιες τουριστικές εκμισθώσεις διαμερισμάτων (π.χ. Airbnb) επιφέρουν σημαντικούς μετασχηματισμούς στην αγορά, και πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά το σχεδιασμό. Ο εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος και η αύξηση του αστικού τουρισμού είναι μερικές μόνο από τις τρέχουσες εξελίξεις που επηρεάζουν αδιαμφισβήτητα τον σχεδιασμό.

Αναγκαίες ενέργειες, προκειμένου να υπάρξει ένας αποτελεσματικός και ολοκληρωμένος σχεδιασμός

Επιτάχυνση των διαδικασιών θεσμοθέτησης του νέου ΕΧΠ – Τουρισμού λόγω της άμεσης ανάγκης για ύπαρξη του συγκεκριμένου σχεδιασμού.

Κινητοποίηση συναρμόδιων Υπουργείων (κυρίως Υπουργείου Τουρισμού) **και φορέων**, πράγμα που μπορεί να καταστεί εφικτό και μέσω της πρόβλεψης και εισαγωγής διαδικασιών Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης, ιδίως μετά τη θεσμοθέτηση του Πλαισίου για τη διασφάλιση της εφαρμογής του.

Έγκαιρη και άμεση τροφοδότηση των μελετητών με κατευθύνσεις για θέματα που ανακύπτουν, που εξελίσσονται ή για τα οποία διαπιστώνονται ελλείψεις και πρέπει να συμπεριληφθούν στο σχεδιασμό, είναι – όπως πάντα- βασική προϋπόθεση για έναν επιτυχημένο και ολοκληρωμένο σχεδιασμό.»

Δραστηριότητες του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. στο πλαίσιο του προγράμματος INTENSSS-PA

INTENSSS PA
Integrated Sustainable Energy Planning

Ο Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α οργάνωσε ειδική συνεδρία για τον Ολοκληρωμένο Βιώσιμο Ενεργειακό-Χωρικό Σχεδιασμό στο πλαίσιο του 3^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Changing Cities: Spatial, Design, Landscape & Socio-economic Dimensions που έλαβε χώρα τον Ιούνιο 2017 στη Σύρο.

Τον Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α εκπροσώπησε ο Γεν. Γραμματέας κος Κουτσομάρκος Νίκος, ο οποίος ανέλαβε την έδρα της ειδικής συνεδρίας. Τα θέματα που συζητήθηκαν περιλάμβαναν τα εξής:

- Δυνάμεις και οι παράγοντες που επιτρέπουν τον ολιστικό σχεδιασμό ενέργειας στις τοπικές κοινότητες,
- Χαρακτηριστικά ενός περιβάλλοντος λήψης αποφάσεων / σχεδιασμού που υποστηρίζει όχι μόνο τον ολοκληρωμένο ενεργειακό σχεδιασμό αλλά τον ολιστικό χωροταξικό σχεδιασμό,
- Ενσωμάτωση των ενεργειακών θεμάτων στο χωροταξικό σχεδιασμό υπέρ της περιφερειακής ανάπτυξης και υποστήριξη του ολοκληρωμένου ενεργειακού σχεδιασμού για την υλοποίηση ενεργειακών έργων,
- Προσεγγίσεις για την ανάπτυξη ατομικών και θεσμικών ικανοτήτων όσον αφορά τον ολιστικό ενεργειακό σχεδιασμό,

- Θεσμικές πτυχές και διακυβέρνηση σε σχέση με τον διεπιστημονικό, συμμετοχικό, ενεργειακό, χωροταξικό και περιφερειακό σχεδιασμό.

Οι παρουσιάσεις των συνέδρων συνεισέφεραν σημαντικά στην εξέταση των παραπάνω θεμάτων και τη διασύνδεση χωρικού – ενεργειακού σχεδιασμού. Συγκεκριμένα τα θέματα τους ήταν:

- **A Co-planning Approach for Area-Based Holistic Energy Planning: The Experience of INTENSSS-PA project**

I. Giannouli, C. Zuidema, K. Salemik, K. Gugerell, S. Cantero Celada, S. Blathra, C. Christidou, K. Leonhart Petersen, A. M. Marinero Peral, A. Tasopoulou, A. Papaioannou, N. Koutsomarkos

- **Defining sustainability-aimed urban metabolism indicators**

Y. Song, A. van Timmeren, A. Wandl

- **The URBAN LEARNING project: Governance for integrating energy and urban planning: Experiences from eight European cities.**

W. Schmid, U. Gigler, H. Hemis, D. Uong, L. Ljungqvist, G. Den Boogert, S. Müller, M. Santman, S. Emery, E. Meskel, P. Weber, M. Wróblewski, S. Malnar Neralić, M. Matosović

- **A green index for land value capturing in urban development**

M. Tira, L. Carollo, A. Richiedei

- **Spatial and energy planning: mapping the energy demand**

M. Tira, A. Frascarolo

- The “energy factor” in integrated urban regeneration strategies: experiences from Spain

J. L. de las Rivas Sanz and M. Fernández-Maroto

- Resilient energy landscapes; on area-based innovations

C. Zuidema

Τα συμπεράσματα από τις εισηγήσεις και τις συζητήσεις στο πλαίσιο της ειδικής συνεδρίας που οργάνωσε ο Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. έθεσαν τη βάση για μελλοντική έρευνα τόσο μέσω των δραστηριοτήτων του προγράμματος INTENSSS-PA αλλά και των ενδιαφερομένων ερευνητών και επαγγελματιών. Υπό αυτή την οπτική είναι κρίσιμη η απάντηση των εξής:

- Ανάπτυξη θεσμικών δεσμών μεταξύ χωροταξικού σχεδιασμού και ενεργειακού σχεδιασμού
- Χωρικός χαρακτήρας των ad hoc σχεδίων ενέργειας
- Μηχανισμός συντονισμού για την παρακολούθηση των πολιτικών ενεργειακής αποδοτικότητας σε διάφορα επίπεδα
- Μια χωρική βάση αναφορά μπορεί να φέρει στο προσκήνιο ανεπίσημες πτυχές του σχεδιασμού και να προσπαθήσει να τις θεσμοθετήσει
- Οι υπεύθυνοι σχεδιασμού θα πρέπει να διευκολύνουν τέτοιες δεσμεύσεις και να προωθούν τέτοιες πρακτικές.
- Προτεραιότητα στα στρατηγικά έργα ως οχήματα σημαντικών πολιτικών, στόχων και αλλαγών.

ΗΜΕΡΙΔΕΣ

Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών: Απαραίτητο εργαλείο για την ανάπτυξη της χώρας

Ο Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. συμμετείχε στην ημερίδα που διοργάνωσε το Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ. για την Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών, την 1^η Δεκεμβρίου 2017 στη Θεσσαλονίκη.

Κατά την έναρξη της ημερίδας, η πρόεδρος του Συλλόγου, κα Αιμιλία Αλεξανδροπούλου απηύθυνε χαιρετισμό διηγούμενη μια ιστορία για κάποια πόλη της οποίας οι κάτοικοι έχουν όλες τις χρήσιμες πληροφορίες, π.χ. για τον συντομότερο τρόπο μετακίνησης και για τα ελεύθερα πάρκινγκ και αντιστοίχως οι υπηρεσίες γνωρίζουν τι προβλήματα υπάρχουν π.χ. ποιοι κάδοι απορριμμάτων έχουν γεμίσει, γενικώς για μία έξυπνη πόλη που χρησιμοποιεί για την οργάνωση και τη λειτουργία της τα «big data». «Η ΕΥΓΕΠ δεν είναι απλά μία βάση δεδομένων. Είναι ένας συνεχώς τροφοδοτούμενος μηχανισμός που πρέπει να παραμένει πάντα επίκαιρος και να παρέχει στέρεο σύστημα υποστήριξης των αποφάσεων», είπε η κ. Αλεξανδροπούλου για να καταλήξει ότι η ΕΥΓΕΠ είναι εργαλείο διαμόρφωσης πολιτικής, η οποία θα αποτελέσει τη βάση για τον χωρικό σχεδιασμό του μέλλοντος.

Το μέλος του Δ.Σ. και αντιπρόεδρος του Περιφερειακού Τμήματος Βορείου Ελλάδας του Συλλόγου κα Αναστασία Τασσπούλου σε

συνεργασία με την κα Γεωργία Ποζουκίδου, Επίκουρη καθηγήτρια του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης του Α.Π.Θ., συμμετείχαν στην ημερίδα με εισήγηση με τίτλο «**Γεωχωρικά δεδομένα. Η σχέση με τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη**», εκπροσωπώντας τον Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. Η εισήγηση επιχείρησε να αναδείξει τη σημασία της ύπαρξης έγκυρων γεωχωρικών πληροφοριών στην υποστήριξη της λήψης αποτελεσματικών αποφάσεων για την αντιμετώπιση κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών ζητημάτων. Η δύναμη αυτής της πληροφορίας έγκειται όχι μόνο στην ικανότητα απεικόνισης των χωρικών σχέσεων αλλά και στη δημιουργία μιας ολιστικής αντίληψης του περιβάλλοντος που προκύπτει από τα διασυνδεδεμένα στοιχεία και τις πολύπλοκες σχέσεις. Τονίστηκε ότι «η εθνική υποδομή γεωχωρικών πληροφοριών δεν είναι απλώς μια βάση. Θα πρέπει να γίνει αντιληπτή ως ένα πλαίσιο πολιτικών, θεσμικών ρυθμίσεων, τεχνολογιών, δεδομένων και ανθρώπων που επιτρέπει την ανταλλαγή και την αποτελεσματική χρήση της γεωχωρικής πληροφορίας».

Η μελέτη και παρουσίαση παραδειγμάτων από τη διεθνή εμπειρία και πρακτική οδήγησε στην αναγνώριση των σύγχρονων προκλήσεων για τον χωρικό σχεδιασμό και της ανάγκης για στροφή προς μία διασυνδεδεμένη και ταυτόχρονη αντιμετώπιση των ζητημάτων της ψηφιακής υποδομής, των χωρικών στρατηγικών, των επενδύσεων, της προστασίας του περιβάλλοντος κ.ο.κ. «Το γεγονός αυτό αντανάκλα τον επαυξημένο ρόλο που ο χωροτάκτης – πολεοδόμος καλείται να έχει, στο πλαίσιο και της λήψης των αποφάσεων σχεδιασμού, στην παρακολούθηση και διαμόρφωση των στρατηγικών, και εν τέλει στην υποστήριξη της ανάπτυξης... Η ύπαρξη της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών εκτιμάται ότι θα επιτελέσει αυτό το στόχο. Θα οδηγήσει στην ύπαρξη αδιαμφισβήτητων ορισμών στοιχείων του χωρικού σχεδιασμού, που δεν επιδέχονται διαφορετικές ερμηνείες. Θα συμβάλλει στην επιτάχυνση των διαδικασιών λήψης αποφά-

σεων, στην παρακολούθηση της εφαρμογής του σχεδιασμού και, εν τέλει, στην ανατροφοδότηση της πολιτικής».

Δείτε όλες τις εισηγήσεις της ημερίδας [εδώ](#).

Η εφαρμογή των drones στον ελληνικό χώρο.

Στο πλαίσιο επιμορφωτικών και επικοινωνιακών δράσεων το **Εργαστήριο Εφαρμογών Πληροφορικής στο Σχεδιασμό του Χώρου**, του Τμήματος Χωροταξίας, Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, διοργάνωση, **υπό την αιγίδα και του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.**, δύο ημερίδες με θέμα τα drones, στη Θεσσαλονίκη και στην Αθήνα.

Η πρώτη, με θέμα «**Η εφαρμογή των drones στον απόλυτο Ελλαδικό χώρο**» έλαβε χώρα στις 31 Μαρτίου 2017 στη Θεσσαλονίκη και η δεύτερη με θέμα «**Drones & UAV - Επιστημονικές Εφαρμογές, Χρήσεις στον Αστικό Χώρο & Κοινωνικές προεκτάσεις**», στις 30 Σεπτεμβρίου – 1 Οκτωβρίου 2017 στην Αθήνα.

Στις δύο ημερίδες απηύθυναν χαιρετισμό η πρόεδρος του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. κα Αιμιλία Αλεξανδροπούλου και ο αντιπρόεδρος κος Γιάννης Λαϊνάς, αντίστοιχα, επισημαίνοντας την ευρύτητα των πεδίων εφαρμογής των drones και τα οφέλη από τη χρήση τους στον τομέα της πολεοδομίας/χωροταξίας.

Δείτε περισσότερα στην ιστοσελίδα των εκδηλώσεων, [εδώ](#).

ΑΠΟΨΕΙΣ

Σκέψεις για το θαλάσσιο μέτωπο της Θεσσαλονίκης

του Νίκου Κουτσομάρκου

Μηχανικός Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, MSc,
Πρόεδρος Περιφερειακού Τμήματος Βόρειας Ελλάδας
Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.

Με αφορμή τον δημόσιο διάλογο που διεξάγεται για το θαλάσσιο μέτωπο της Θεσσαλονίκης, και ειδικότερα τις απόψεις και θέσεις που παρουσιάστηκαν στην πρόσφατη ημερίδα που διοργάνωσε η norcia.gr, κατατίθενται ορισμένες προτάσεις για την βελτίωση της όποιας διαδικασίας και τελικού εγχειρίματος, επισημαίνοντας ως **πρωταρχική ανάγκη την ύπαρξη ενός Στρατηγικού Σχεδιασμού για το Θαλάσσιο Μέτωπο**.

Ένα στρατηγικό σχέδιο είναι απαραίτητο:

- αφενός για να ενσωματώσει και οργανώσει όλες τις ανάγκες, προβλήματα και απόψεις που αναπτύσσονται στον δημόσιο διάλογο,
- αφετέρου για να παρέχει την καθοδήγηση, συγκέντρωση και επικέντρωση προς κοινά συμφωνημένους στόχους και προτεραιότητες για όλη την περίοδο υλοποίησης.
- και για να παρέχει ένα πλαίσιο διαφάνειας στις αποφάσεις τόσο για τους πολίτες όσο και τον ιδιωτικό τομέα σχετικά με την περιοχή.

Εξάλλου και το σχέδιο ΚΥΑ για την αναθεώρηση του ΠΠΧΣΑΑ ΠΚΜ θέτει ως προτεραιότητα για την Μητροπολιτική Περιοχή της Θεσσαλονίκης τον Στρατηγικό Ανασχεδιασμό του θαλάσσιου μετώπου από το Εθνικό Πάρκου Αξίου μέχρι την Επανομή.

Παρ' όλα αυτά από τον μέχρι σήμερα σχετικό δημόσιο διάλογο και απόψεις των φορέων της περιοχής μας απουσιάζει ένα συγκεκριμένο όραμα και η διατύπωση ευρύτερων στρατηγικών κατευθύνσεων για το θαλάσσιο μέτωπο. Η συζήτηση μέχρι στιγμής έχει επικεντρωθεί και έχει μετατρέψει σε μοναδικό όραμα την εκπόνηση ενός Ειδικού Χωρικού Σχεδίου, το οποίο αποτελεί όμως απλά ένα εργαλείο και όχι τον αυτοσκοπό για το θαλάσσιο μέτωπο της Θεσσαλονίκης. Εκτιμάται δε, ότι η συγκέντρωση πόρων και δυναμικού στην εκπόνηση ενός ΕΧΣ μάλλον περισσότερη καθυστέρηση και εμπλοκή θα δημιουργήσει στην υλοποίηση των όποιων έργων και επενδύσεων. Ας μη ξεχνάμε ότι η θεσμοθέτηση ενός ακόμα σχεδίου ρυθμίσεων χρήσεων γης σίγουρα δεν αποτελεί το δυνατό σημείο της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και αυτοδιοίκησης. Εξάλλου τα παραδείγματα των ρυθμών έγκρισης νέων σχεδιασμών είναι εμφανή:

- 6 χρόνια από την ανάθεση των μελετών αναθεώρησης του ΠΠΧΣΑ ΠΚΜ και ακόμα δεν έχει εγκριθεί,
- 10 χρόνια από την ανάθεση των μελετών αναθεώρησης του νέου Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης και ακόμα δεν έχει εγκριθεί,
- 6 χρόνια από την ανάθεση των μελετών του νέου ΓΠΣ Θεσσαλονίκης και ακόμα δεν έχει εγκριθεί,

Σημαντικά ερωτήματα για την αναγκαιότητα και χρησιμότητα του εργαλείου του ΕΧΣ δημιουργούνται περαιτέρω από τα εξής:

- Οι μέχρι στιγμής κατατεθειμένες προτάσεις αφορούν έργα αποσπασματικά και παρεμβάσεων τοπικού χαρακτήρα στο δημόσιο χώρο.
- Οι προτάσεις έργων δεν φαίνεται να απαιτούν ειδικές ρυθμίσεις χρήσεων γης και όρων δόμησης (π.χ. δημιουργία ποδηλατοδρόμων, περιπατητικών διαδρομών-πεζοδρόμων ή άλλες λειτουργικές ρυθμίσεις του δημόσιου χώρου).

- Ειδικότερα, όσο αφορά στο τμήμα του Δ. Θεσσαλονίκης, εφόσον το ΓΠΣ είναι ακόμα υπό μελέτη, μπορούν να ενσωματωθούν τυχόν απαιτούμενες προβλέψεις πριν την έγκρισή του.
- Παράλληλα, είναι μόνο πρόσφατη η έγκριση του ΓΠΣ Πυλαίας – Χορτιάτη (6/2017) και δημιουργεί απορίες η ανάγκη για νέα τροποποίησή του.
- Δεν φαίνεται να υπάρχουν ενιαίες εκτάσεις γης που να υπερβαίνουν τα όρια ενός Δήμου.

Φωτ.: αρχείο Ν. Κουτσομάρκου

Συμπερασματικά, τα όποια προβλήματα ρύθμισης του χώρου υπάρχουν σε εκτάσεις στο θαλάσσιο μέτωπο είναι αποτελεσματικότερο και ταχύτερο να αντιμετωπιστούν με συγκεκριμένα τοπικά ΕΧΣ (βλέπε παράδειγμα ΔΕΘ) και όχι σε ένα ενιαίο ΕΧΣ για όλο το θαλάσσιο μέτωπο.

Για το λόγο αυτό όμως, και για τον συντονισμό των όποιων απαιτούμενων ρυθμίσεων ΕΧΣ απαιτείται πρωτίστως ένας Στρατηγικός Σχεδιασμός για το Θαλάσσιο Μέτωπο. Το Στρατηγικό Σχέδιο είναι αυτό που θα εντοπίσει τα προβλήματα και τις ανάγκες για την εφαρμογή ΕΧΣ. Το Στρατηγικό Σχέδιο είναι αυτό που θα πει καθαρά σε όλους μας πως ακριβώς θα αναπτυχθεί αυτό το θαλάσσιο μέτωπο και ποια θα είναι η σχέση του με

άλλους στρατηγικούς σχεδιασμούς για την περιοχή, όπως π.χ. με έναν πλωτό Αξιο ποταμό.

Σίγουρα δεν μπορεί να αποτελέσει όραμα για μια τόσο εμβληματική και δυναμική περιοχή η δημιουργία ποδηλατοδρόμων και βελτίωσης των δημόσιων χώρων. Απαιτείται όραμα ολοκληρωμένο και αναπτυξιακό που θα σηματοδοτήσει το πλαίσιο για σημαντικές επενδύσεις και υποδομές που δημιουργούν θέσεις εργασίας, πλούτο και αναβάθμιση της προστασίας αυτού του μοναδικού περιβαλλοντικού πόρου. Για το λόγο αυτό απαιτείται παράλληλα μια Εκτίμηση των Χωρικών Επιπτώσεων του τελικού Στρατηγικού Σχεδίου.

Μόνο έτσι θα καταστεί δυνατή και η προσέλκυση των αναγκαίων χρηματοδοτικών πόρων και από άλλες πηγές, όπως η ΕΤΕπ, τα Επενδυτικά Ταμεία της Ε.Ε. και η Παγκόσμια Τράπεζα, καθώς οι εθνικοί και συγχρηματοδοτούμενοι πόροι δεν επαρκούν.

Προς αυτή τη κατεύθυνση και συμβάλλοντας εποικοδομητικά στον διάλογο που αναπτύσσεται προτείνεται η λειτουργική ενοποίηση ενός τέτοιου εκτεταμένου θαλάσσιου μετώπου να βασιστεί πρώτιστα σε ένα στρατηγικό σχεδιασμό με επίλυση των παρακάτω βασικών παραμέτρων:

- Α) μέσο μαζικής μεταφοράς σταθερής τροχιάς που θα εξυπηρετεί τις αστικές περιοχές του θαλάσσιου μετώπου,
- Β) χωροθέτηση και ανάπτυξη ορισμένων αλλά και περιορισμένων εμβληματικών τουριστικών υποδομών,
- Γ) χωροθέτηση και ανάπτυξη μιας εμβληματικής επιχειρηματικής περιοχής, με ελκυστική μίξη χρήσεων.

Τέλος, είναι εξίσου σημαντικό ο όποιος σχεδιασμός να εξασφαλίζει την ισόρροπη ανάπτυξη και την ισότητα στις ευκαιρίες σε ένα αξιοβίωτο αστικό περιβάλλον, ειδικότερα μεταξύ των ανατολικών και δυτικών περιοχών της Μητροπολιτικής Περιοχής.

Δημοσιεύτηκε στο Voria.gr 23/12/2017

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

1. Εκδόθηκε από τις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης το βιβλίο **«Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός. Ευρώπη και Ελλάδα»** του Ομότιμου Καθηγητή Χωροταξίας και Πολεοδομίας της Σχολής Αρχιτεκτόνων του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου Λουδοβίκου Κ. Βασενχόβεν.

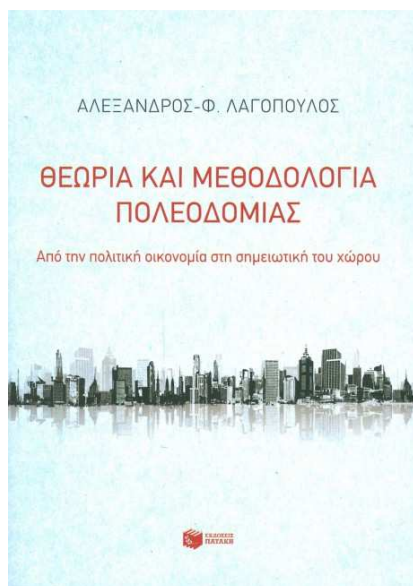
Κεντρικά θέματα του βιβλίου είναι η έννοια και το περιεχόμενο του χωροταξικού σχεδιασμού, γενικά, και του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού και της ολοκληρωμένης διαχείρισης των ακτών, ειδικότερα. Εντούτοις, αυτό απαιτεί μια ευρύτερη κατανόηση του θαλάσσιου χώρου, της γεωγραφίας των ωκεανών και των θαλασσών, των χαρακτηριστικών των θαλάσσιων υδάτων, του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις θάλασσες, και των προσπαθειών της ρύθμισής τους σε διεθνή, ευρωπαϊκή και ελληνική κλίμακα. Τα πρώτα κεφάλαια του βιβλίου αφιερώνονται στις θάλασσες του πλανήτη, εστιάζοντας κυρίως στις περιφερειακές θάλασσες της Ευρώπης –πάνω απ' όλες στη Μεσόγειο– και στην Ελλάδα, ενώ ένα κεφάλαιο αφιερώνεται στο δίκαιο των θα-

λασσών και στις διεθνείς συνθήκες που επηρεάζουν τον θαλάσσιο χώρο, καθώς και στις συμβάσεις που αφορούν τις θαλάσσιες ζώνες, π.χ. την υφαλοκρηπίδα, τις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες, τις ζώνες προστασίας της αλιείας, αλλά και ζητήματα σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Τη στιγμή που στο εθνικό μας δίκαιο ενσωματώνεται η Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό (Maritime Spatial Planning), είναι απαραίτητο να μελετηθεί σε βάθος η Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική της Ε.Ε., αλλά και όλες οι παράλληλες πολιτικές που την επηρέασαν. Σε αυτό το πλαίσιο, εξετάζεται η εξέλιξη των οδηγιών της Ε.Ε, καθώς και οι διεθνείς εμπειρίες ρύθμισης και προστασίας των ευρωπαϊκών θαλασσών μέσω διακρατικών συμβάσεων ή μέσω εθνικών πρωτοβουλιών χωρών που ανήκουν στην πρωτοπορία του αντικειμένου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη Μεσόγειο, ενώ ένα ξεχωριστό κεφάλαιο αφιερώνεται στην Ελλάδα και στις προσπάθειες που σιγά-σιγά οδηγούν σε έναν συγκροτημένο θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό: παρουσιάζεται το σχετικό θεσμικό πλαίσιο, επισκοπούνται τα ειδικά χωροταξικά πλαίσια –έστω και αν κάποια στιγμή εγκαταλείφθηκαν ή έμειναν ανενεργά– που επηρεάζουν, άμεσα ή έμμεσα, τις θαλάσσιες περιφέρειες της χώρας, π.χ. για τις υδατοκαλλιέργειες, τον τουρισμό και τις παράκτιες ζώνες, τις εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και τα εγχειρήματα που αφορούν το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο. Παράλληλα, εξετάζονται τα παραδείγματα των θαλάσσιων πάρκων οικολογικής προστασίας, το πρόβλημα του αιγιαλού και της παραλίας, οι πρώτες διερευνητικές προσπάθειες θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού και οι αρμοδιότητες των κρατικών υπηρεσιών που τον

αφορούν. Το βιβλίο κλείνει με μια γενική σύνθεση και ένα περίγραμμα μιας πρώτης προσέγγισης του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού στην Ελλάδα, που θα μπορούσε να είναι λειτουργική και εφαρμόσιμη μέχρις ότου ρυθμισθούν τα δύσκολα προβλήματα οριοθέτησης θαλάσσιων ζωνών, ιδίως στο Αιγαίο.

2. Εκδόθηκε από τις εκδόσεις Πατάκη το βιβλίο **«Θεωρία και Μεθοδολογία Πολεοδομίας»** του Ομότιμου Καθηγητή Πολεοδομίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Αλέξανδρου - Φαίδωνα Λαγόπουλου.

Η πολεοδομία, όπως και η χωροταξία, ανήκει ως εφαρμογή σε ένα τεχνικό πεδίο και ενδέχεται να δίνει την εντύπωση ότι μπορεί να γίνει κατανοητή και να ασκηθεί με βάση την απλή εμπειρική γνώση. Τελικά, όμως, κάθε τέτοια γνώση είναι απλώς μη συνειδητοποιημένη και αποσπασματική θεωρία.

Διεθνώς υπάρχει πλούσια βιβλιογραφία για τη θεωρία προγραμματισμού, αλλά δεν ισχύει το ίδιο και στη χώρα μας. Συ-

ναντώνται ασφαλώς σχετικές βιβλιογραφικές συζητήσεις αλλά δεν επεκτείνονται στη σε βάθος διερεύνηση της θεωρίας και τη συνδυάζουν με θέματα ασφαλώς απαραίτητα για τη σφαιρική κατανόηση του πεδίου αλλά συμπληρωματικού χαρακτήρα ως προς τη θεωρία, όπως οι χωρικές πολιτικές, η αστική και χωροταξική ανάπτυξη και η νομοθεσία.

Αντιθέτως, το παρόν βιβλίο εστιάζει στη θεωρία προγραμματισμού, με έμφαση στην πολεοδομία, και προσπαθεί να καλύψει ένα εύρος από τις επιστημολογικές βάσεις της θεωρίας έως την ίδια τη θεωρία, για να προσανατολιστεί τελικά προς τη γέφυρα με την πράξη που είναι η μεθοδολογία του προγραμματισμού. Συγχρόνως, προσπαθεί να προβάλει ένα αντικείμενο είτε παραμελημένο είτε διαστρεβλωμένο από τη διεθνή βιβλιογραφία, τον ρόλο της σημειωτικής θεωρίας για τη θεωρία και την πράξη του προγραμματισμού. Περιλαμβάνει συμπληρωματικά μια συστηματική ανάπτυξη των θεωριών αστικού σχεδιασμού, προτείνοντας μία σχετική μεθοδολογία από τη σκοπιά του πολεοδόμου.

Το βιβλίο έχει τον διπλό χαρακτήρα του εισαγωγικού εγχειριδίου και της επιστημονικής πραγματείας. Δεν απευθύνεται μόνο στους πολεοδόμους, χωροτάκτες και αρχιτέκτονες ή στον αντίστοιχο προπτυχιακό και μεταπτυχιακό φοιτητικό/σπουδαστικό κόσμο. Θα ενδιαφέρει, επίσης, και ορισμένους άλλους κλάδους μηχανικών, όπως οι πολιτικοί μηχανικοί και οι αγρονόμοι και τοπογράφοι μηχανικοί, καθώς και τους κοινωνικούς επιστήμονες και τους επιστήμονες του πεδίου των πολιτισμικών σπουδών.

3. Εκδόθηκε από τις εκδόσεις ΚΡΙΤΙΚΗ το βιβλίο **«Χωρική ανάπτυξη και ανθρώπινο δυναμικό. Νέες θεωρητικές προσεγγίσεις και η εφαρμογή τους στην Ελλάδα»** (Συλλογικός τόμος – Επιμέλεια: Λόης Λαμπριανίδης, Θανάσης Καλογερέσης, Γρηγόρης Καυκαλάς).

Τις τελευταίες δεκαετίες βρίσκεται σε πλήρη ανάπτυξη μια έντονη συζήτηση σχετικά με το περιεχόμενο και τους τρόπους μέτρησης της οικονομικής ευημερίας, αλλά και τους παράγοντες που την επηρεάζουν. Η καταλληλότητα του ΑΕΠ ως δείκτη μέτρησης μιας τέτοιας ευημερίας τίθεται διαρκώς υπό αμφισβήτηση, ενώ η αναζήτηση εναλλακτικών δεικτών βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη ενός εντυπωσιακά μεγάλου αριθμού φορέων. Παράλληλα, αναγνωρίζεται η συμβολή του ανθρώπινου δυναμικού στην οικονομική ανάπτυξη, ειδικότερα στις πιο αναπτυγμένες περιφέρειες μιας χώρας. Η συμβολή του μάλιστα είναι μεγαλύτερη από εκείνη του φυσικού κεφαλαίου, καθώς αυξάνει την παραγωγικότητα στην εργασία, γίνεται φορέας αξιοποίησης της τεχνολογίας και της καινοτομίας, και παράγει υψηλές εξωτερικές οικονομίες που μοιράζονται στην ευρύτερη οικονομία και στο κοινωνικό σύνολο.

Το παρόν βιβλίο συμβάλλει σε αυτή τη συζήτηση σε μια περίοδο ιδιαίτερα κρίσιμη για τη χώρα μας, συνθέτοντας τα επιστημονικά πεδία της χωρικής ανάπτυξης και του ανθρώπινου δυναμικού. Με αυτή την έννοια, απευθύνεται σε μελετητές και φοιτητές της περιφερειακής ανάπτυξης και των χωρικών ανισοτήτων, σε στελέχη φορέων της διοίκησης, της αυτοδιοίκησης και του ιδιωτικού τομέα που συνδέονται με διαδικασίες λήψης αποφάσεων και αναπτυξιακού σχεδιασμού, αλλά και σε αναγνώστες με γενικότερο ενδιαφέρον για κριτική προσέγγιση του περιεχομένου και του προσανατολισμού της ανάπτυξης.

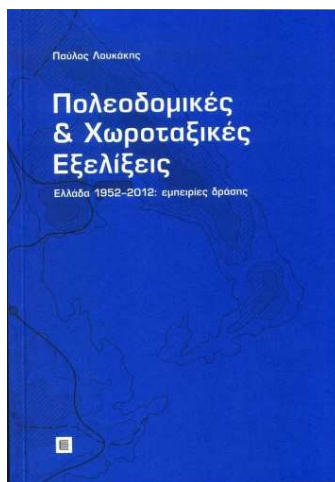
Στον τόμο περιλαμβάνονται κείμενα των: Αντώνη Ροβόλη, Αναστασίας Πανώρη, Παναγιώτη Πανταζή, Γιώργου Μελισσοουργού, Σοφίας Σκορδίλη, Κωνσταντίνου Τσακοπούλου, Γιάννη Ψυχάρη, Κωστή Χατζημιχάλη, Βασίλη Τσέλιου, Αντιγόνης Λυμπεράκη, Δημήτρη Καλλιώρα, Παναγιώτη Αρτελάρη, Ελένης Ανδρικοπούλου, Diane Perrons, Ray Hudson, Γεωργίας Γεμενετζή, Νάντιας Γυάρου, Χριστίνας Κακδέρη, Ελισάβετ Θωίδου, Ηλία Θάνη, Mick Dunford.

4. Εκδόθηκε από τις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας το βιβλίο **«Πολεοδομικές και Χωροταξικές Εξελίξεις. Ελλάδα 1952 - 2012: εμπειρίες δράσης»** του Ομότιμου Καθηγητή του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών Παύλου Κ. Λουκάκη.

Με το βιβλίο αυτό ο συγγραφέας επιχειρεί να αναφερθεί στις Πολεοδομικές και Χωροταξικές Εξελίξεις στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια μιας περιόδου εξήντα χρόνων (1952-2012).

Η χώρα μας επιχείρησε πολλές οικονομικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις με στόχο την

εναρμόνισή της κυρίως με τις ανεπτυγμένες κοινωνίες των άλλων ευρωπαϊκών κρατών. Από το 1952 έστρεψε το ενδιαφέρον του στην αρχιτεκτονική και γύρω στο 1960 στον τομέα της Πολεοδομίας και Χωροταξίας. Σε συνδυασμό με την ακαδημαϊκή του δραστηριότητα και τις εμπειρίες του από την άσκηση του ελεύθερου επαγγέλματος, αλλά και μέσα από τη συμμετοχή του σε κοινωνικούς φορείς, προσπάθησε να μελετήσει τον χώρο και να παρακολουθήσει διαχρονικά την εξέλιξή του.

Κατά την περίοδο αυτή έγιναν πολλά Χωροταξικά Σχέδια, πολλές μεταρρυθμίσεις στον χωρικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, από την αρχή, όμως, μέχρι και σήμερα επικράτησε η παραβατικότητα τόσο στη διαμόρφωση του χώρου, όσο και στην πολιτική γης, με κύριο χαρακτηριστικό την αυθαίρετη δόμηση.

Σήμερα, με την από ετών δημογραφική γήρανση του πληθυσμού και την ένταση των μεταναστευτικών εισροών, τίθενται εντονότερα τα θέματα της παραγωγικής ανασυγκρότησης, των μεταρρυθμίσεων στην πολιτική γης και κατοικίας, των αναγκαίων υποδομών και ιδιαιτέρως το ζήτημα του ιεραρχημένου χωρικού σχεδιασμού και της προστασίας και ανάδειξης του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

1. Στις 12-15 Απριλίου 2018 διοργανώνεται στο Λαύριο το 11ο Διεθνές Συνέδριο της Ελληνικής Γεωγραφικής Εταιρείας (ΕΓΕ) με θέμα **“Innovative Geographies: Understanding and Connecting our World”**. Προθεσμία για την υποβολή περιλήψεων η 30η Δεκεμβρίου 2017.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<http://hellenicgeosociety.org/el/about-the-conference>

2. Στις 24-25 Μαΐου 2018 διοργανώνεται από το Εργαστήριο Κυκλοφορίας, Μεταφορών και Διαχείρισης Εφοδιαστικής Αλυσίδας (TTLog) του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, το **4ο Συνέδριο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας** (Conference on Sustainable Urban Mobility 2018 – CSUM2018) που θα πραγματοποιηθεί στη Σκιάθο. Ο κύριος θεματικός άξονας του CSUM2018 είναι: **“Data analytics: Paving the way to sustainable urban mobility”**.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<http://csum.civ.uth.gr/>

3. Στις 3-6 Ιουνίου 2018 διοργανώνεται το ετήσιο συνέδριο της RSA (Regional Studies Association) στο Lugano της Ελβετίας με θέμα **“A World of Flows: Labour Mobility, Capital and Knowledge in an Age of Global Reversal and Regional Revival”**.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<http://www.regionalstudies.org/conferences/conference/rsa-lugano-2018>

4. Στις 4-5 Ιουνίου 2018 η Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου και ο Σύνδεσμος Ελλήνων Περι-

φερειολόγων συνδιοργανώνουν το **20ο Επιστημονικό Συνέδριο του Συνδέσμου Ελλήνων Περιφερειολόγων** στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, στην Καλλιθέα.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<https://www.hua.gr/index.php/el/2011-08-02-11-25-06/71-frontpage/958-4-5-2018-20>

5. Στις 25-29 Ιουνίου 2018 το Εργαστήριο Εφαρμογών Πληροφορικής στο Σχεδιασμό του Χώρου του Τμήματος Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας διοργανώνει το **2ο Διεθνές Συνέδριο “Geomapplica”** στη Σύρο.

Πληροφορίες προσεχώς στην ιστοσελίδα:

<http://geomapplica.prd.uth.gr/2018/>

6. Μεταξύ 29 Ιουνίου και 1 Ιουλίου 2018 το Εργαστήριο Μορφολογίας και Σχεδιασμού Αστικού Χώρου και οι καθηγητές του Π.Μ.Σ. «Αστική Ανάπλαση και Ανάπτυξη» του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας Π.Θ. διοργανώνουν πανελλήνιο συνέδριο και workshop με θέμα **“Αστική Ανάπλαση και Ανάπτυξη: Πολιτισμός – Τουρισμός – Αγορά Ακινήτων”**, το οποίο θα διεξαχθεί στο Βόλο και στο συνεδριακό κέντρο της Μονής Πάου στην Αργαλαστή Πηλίου. Προθεσμία για την υποβολή περιλήψεων η 29η Ιανουαρίου 2018.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<http://urban-regeneration-development2018.prd.uth.gr/site/>

7. Στις 10-14 Ιουλίου 2018 διοργανώνεται στο Gothenburg της Σουηδίας το ετήσιο συνέδριο της AESOP (Association of European Schools of Planning) με θέμα **“Making space for Hope”**.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<http://www.trippus.se/web/presentation/w>

eb.aspx?evid=/5IaMiO4uSJT4a36i3AgmA==&ecid=vjzUE1nrT2NOY082Kqj83A==&ln=eng&view=category&template=desktop

8. Στις 28-31 Αυγούστου 2018 διοργανώνεται το 58ο συνέδριο της ERSΑ (European Regional Science Association) στο Cork της Ιρλανδίας με θέμα **“Places for People: Innovative, Inclusive and Liveable Regions”**.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<http://ersa.org/events/58th-ersa-congress/>

9. Στις 4-8 Σεπτεμβρίου 2018 διοργανώνεται στη Μύκονο από το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης το Συνέδριο **“RELAND 2018 - Real Estate & Land Planning Conference 2018”**. Προθεσμία για την υποβολή περιλήψεων η 31η Ιανουαρίου 2018.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<https://reland2018.dryfta.com/en/>

10. Στις 27-30 Σεπτεμβρίου 2018 το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, διοργανώνει το **5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης**, στο Βόλο. Προθεσμία για την υποβολή περιλήψεων η 26η Φεβρουαρίου 2018.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<http://conferenceprd5.prd.uth.gr/>

11. Στις 1-5 Οκτωβρίου 2018 διοργανώνεται στο Bodø της Νορβηγίας το 54ο Συνέδριο της ISOCARP (International Society of City and Regional Planners) με θέμα **“Cool Planning: Changing Climate and Our Urban Future”**.

Πληροφορίες στην ιστοσελίδα:

<https://isocarp.org/2018congress/>

ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΥΠΟ

Πόσο προσεγγίζουμε τις έξυπνες ελληνικές πόλεις;

του Χαράλαμπου Κυριακίδη

Καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες τεχνολογικών επιτευγμάτων και αναλογιζόμαστε άλλοτε μέχρι ποιο βαθμό μπορεί να προχωρήσει η εξέλιξη της σύγχρονης τεχνολογίας και άλλοτε πως μπορούσαμε να ζούμε μέχρι σήμερα χωρίς ανέσεις, που στην εποχή μας θεωρούνται δεδομένες. Πράγματι, ας αναρωτηθεί κανείς, πόσες φορές την ημέρα ένας σύγχρονος κάτοικος πόλης ρίχνει φευγαλέες ματιές στο κινητό του, ενώ βρίσκεται στο καφέ της γειτονιάς όπου συνηθίζει να συζητά την επικαιρότητα με φιλικά πρόσωπα; Η ερώτηση είναι ρητορική, φυσικά, γιατί αν απαριθμήσουμε, επίσης, τις φορές που κάποιος επιλέγει να ενημερωθεί από τις διάφορες σελίδες του διαδικτύου και το χρόνο που αφιερώνει για διασκέδαση παρακολουθώντας κάποιο βίντεο, ακούγοντας μουσική ή παίζοντας παιχνίδια online θα διαπιστωθεί πως μεγάλο μέρος της ημέρας μας, πλέον, αφιερώνεται στη σχέση μας με το κινητό, με τον αντίχειρά μας να λειτουργεί ως μεσάζων σε αυτήν την ιδιότυπη ερωτική σχέση.

Παρατηρώντας αυτήν τη στάση των σύγχρονων αστών, δεν άργησε πολύ να δημιουργηθεί ένα νέο ρεύμα σχεδιασμού που κάνει λόγο για έξυπνες πόλεις. Ο όρος αυτός δεν αναφέρεται σε πόλεις με έξυπνους ανθρώπους αλλά μάλλον σε πόλεις που αποκτούν τεχνολογική νοημοσύνη και, υπό προϋποθέσεις, συλλογική νοημοσύνη. Πρόκειται για περιοχές που καθίστανται περισσότερο προσβάσιμες αφού επιτρέπουν σε κατοίκους και επισκέπτες τους να χρησιμοποιούν βασικές υπηρεσίες γρήγορα, απλά και με άνεση. Αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα του διαδικτύου και την κατάκτηση της

πλειοψηφίας του κοινού από μέρους των έξυπνων τηλεφώνων, μια έξυπνη πόλη έχει αναπτύξει μηχανισμούς που διευκολύνουν την κινητικότητα στην πόλη, μειώνουν την κατανάλωση ενέργειας και κεφαλαίου και παρέχουν στον κάτοικο, στην πράξη, το δικαίωμα του «πολιτεύεσθαι», δηλαδή της ενεργής συμμετοχής στα κοινά, σε διαδικασίες σχεδιασμού και σε πληροφορία που παρέχεται με τη μορφή δημόσιων ανοικτών δεδομένων.

Κάποιες ελληνικές πόλεις αποφάσισαν πριν λίγα χρόνια να κάνουν τον άλμα από τη συμβατική στην έξυπνη πόλη. Μεταξύ αυτών είναι και η ελληνική πρωτεύουσα. Αλήθεια, όμως, έχει καταφέρει, μέχρι στιγμής, η Αθήνα να ενταχθεί στην κατηγορία των έξυπνων πόλεων;

Μιλώντας με διάφορους κατοίκους της πρωτεύουσας για αυτήν την κίνηση γίνεται αντιληπτό πως οι περισσότεροι έχουν μια ουδέτερη προς θετική γνώμη. Συνειδητοποιούν πως η πόλη αλλάζει, όχι, βέβαια, με ραγδαίους ρυθμούς, όπως οι μεγάλες μητροπόλεις του κόσμου. Κομβικά στοιχεία για αυτούς, και κυρίως για τους νεότερους, είναι η ενημέρωση μέσω διαδικτύου για τα δρομολόγια των αστικών συγκοινωνιών και η εφαρμογή του ηλεκτρονικού εισιτηρίου το οποίο, παρά την ταλαιπωρία που υφίστανται όλο αυτό το διάστημα για την έκδοσή του, θεωρούν πως θα συμβάλει, με τη σειρά του, στη βελτίωση των υπηρεσιών μεταφοράς.

Και τα δύο παραπάνω ζητήματα, όπως, επίσης, ο έξυπνος φωτισμός και η έξυπνη στάθμευση, άπτονται των αστικών μεταφορών που αποτελεί νευραλγικό παράγοντα για την εύρυθμη λειτουργία ενός μητροπολιτικού αστικού κέντρου. Δεν διαπιστώθηκαν, όμως, ιδιαίτερες αναφορές σε ζητήματα διακυβέρνησης και διάδρασης μεταξύ πολιτών-υπηρεσιών. Λίγοι αναφέρθηκαν σε ζητήματα όπως η ηλεκτρονική εγγραφή στους παιδικούς σταθμούς, που αποτελεί μια δράση

εστιασμένη στη χωρική κλίμακα ενός δήμου, ή ακόμη και σε ευρύτερες πρωτοβουλίες ως προς την κλίμακα αναφοράς τους, όπως η πρωτοβουλία του Τεχνικού Επιμελητηρίου για τη δημιουργία ενός ενιαίου ψηφιακού χάρτη που δίνει στον πολίτη τη δυνατότητα πρόσβασης σε έγκυρη και θεσμικά ασφαλή πληροφορία για τους όρους, τις προδιαγραφές και τους περιορισμούς δόμησης, ώστε να προχωρήσει σε οικοδομική δραστηριότητα εύκολα, γρήγορα και χωρίς την ταλαιπωρία της γραφειοκρατικής οδού. Ο λόγος αφορά, ενδεχομένως, το γεγονός πως ορισμένοι θεωρούν δεδομένο ως ανάγκη τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών του δημοσίου. Καταλογίζονται, δηλαδή, στους δημόσιους οργανισμούς και υπηρεσίες υποχρεώσεις και σπάνια κατανοούνται οι “υποχρεώσεις” του κοινού, ή καλύτερα, ο ρόλος του σε μια έξυπνη πόλη.

Όσο πιο έξυπνη γίνεται μια πόλη τόσο αυξάνει η σημασία του ρόλου των πολιτών. Δεν νοείται πόλη με έξυπνες υπηρεσίες χωρίς άτομα που εθελοντικά τις υποστηρίζουν, δεδομένου του γεγονότος πως δεν είναι δυνατόν ο μικρός αριθμός των εργαζομένων σε αρμόδιους φορείς να συμβάλει σε ουσιαστικές δράσεις που σκιαγραφούν μια έξυπνη πόλη, όπως είναι η παροχή ελεύθερης πληροφορίας και η συμμετοχική επίλυση των κακών κειμένων του αστικού χώρου. Πράγματι, η πολεοδομική πρακτική καταδεικνύει πως το ενδιαφέρον για συμμετοχή στα αστικά ζητήματα περιορίζεται σε περιπτώσεις, που ο ενδιαφερόμενος θίγεται από κάποια απόφαση της διοίκησης.

Κάτι τέτοιο, όμως, δεν μπορεί να ισχύει σε μια έξυπνη πόλη, που ο πολίτης είναι ενεργός συμμετέχων στη συλλογή πληροφορίας και την χάραξη πολιτικής. Αξιοποιώντας απλές μεθόδους, μέσω εφαρμογών έξυπνων τηλεφώνων, κυρίως, ο κάθε ένας από εμάς μπορεί να συμβάλει στην απελευθέρωση πόρων και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής

των συμπολιτών του. Με τον τρόπο αυτό προωθείται το μοτίβο της έξυπνης πόλης γιατί, αυτό είναι το κύριο χαρακτηριστικό τους και όχι η μεταλλαγή του αστικού σκηνικού σε ένα τοπίο που οφείλει να προσομοιάζει σε ουτοπικές εικόνες που προβάλλονται από τις ταινίες επιστημονικής φαντασίας.

Τα παραπάνω υποστηρίζουν την άποψη πως το ζήτημα της προώθησης των έξυπνων πόλεων δεν αφορά ένα αντικείμενο τεχνοκρατικής φύσεως, αποκλειστικά, όπου ο πολεοδόμος και οι τοπικές αρχές θα αποφασίσουν για τις εξελίξεις των επόμενων δεκαετιών. Σημαντικός είναι ο ρόλος όλων μας, του κάθε ένα από εμάς που καλείται να είναι δεκτικός στο να «μοιράζεται»: να μοιράζεται το χώρο που του αντιστοιχεί στην πόλη, να μοιράζεται το χρόνο του με τους συμπολίτες του ενώ μετακινείται χρησιμοποιώντας μέσα μεταφοράς, να μοιράζεται πληροφορία τόσο με τους ενδιαφερόμενους ιδιώτες όσο και με τις τοπικές αρχές καταδεικνύοντας τα προβλήματα και διευκολύνοντας τους αρμόδιους φορείς να δώσουν άμεσες λύσεις!

Με γνώμονα αυτές τις σκέψεις θα μπορούσε να σκεφτεί κανείς πως στο ερώτημα αν η Αθήνα μπορεί να ενταχθεί στο πάνθεον των έξυπνων πόλεων η απάντηση φαντάζει, προς το παρόν, αρνητική. Ίσως να είναι και έτσι, μιας που απέχει από πόλεις όπως το Πίτσμπουργκ, το Ρέικιαβικ, η Σεούλ, η Μόσχα και το Μιλάνο, όπου η τεχνολογία αξιοποιείται για την εφαρμογή και έλεγχο ζητημάτων μιας μεγάλης γκάμας: από την προώθηση του ποδηλάτου μέχρι τη αποκομιδή των απορριμμάτων. Ωστόσο, η απάντηση φαίνεται να είναι αρνητική, κυρίως, επειδή κυριαρχεί η ατομικότητα ως έναυσμα κάθε πράξης, γεγονός στο οποίο έχουν συντελέσει, τόσο η νοοτροπία όσο και η κρίση, απόρροια της οποίας είναι η ύπαρξη εργαζομένων-φτωχών. Αυτό είναι το σημείο όπου θα πρέπει ο κρατικός μηχανισμός και οι ειδι-

κοί να συνδράμουν ώστε να συνδέσουν τον έξυπνο άνθρωπο με τον έξυπνο πολίτη και τέλος με την έξυπνη πόλη.

Προκύπτει, έτσι, πως η πολεοδομία, για την οποία έχει καθιερωθεί ως παγκόσμια ημέρα εορτασμού η 8η Νοεμβρίου κάθε έτους, δεν αποτελεί μια τεχνοκρατική επιστήμη που εκφράζεται, στην πράξη, μόνο μέσα από διοικητικές κωλυσιεργίες αλλά ένα πολυ-επιστημονικό πεδίο δράσης με έμφαση στον άνθρωπο και την κοινωνία. Είναι τόσο πολυδιάστατη, όσο ακριβώς και η προσέγγιση των έξυπνων πόλεων και για το λόγο αυτό επιλέχτηκε το συγκεκριμένο θέμα ως αφιέρωμα για τη σημερινή ημέρα. Αυτό που χρειάζεται από την κάθε κοινωνία είναι να την κατανοήσει και να αντιληφθεί το ρόλο του πολεοδόμου στο σημερινό περίπλοκο αστικό σύμπαν.

* Ο Χαράλαμπος Κυριακίδης είναι υποψήφιος Δρ. ΕΜΠ και Γραμματέας της Διοικούσας Επιτροπής του Π.Τ. Κεντρικής Ελλάδας του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α.

Πηγή:

<http://www.protagon.gr/anagnwstes/poso-proseggizoume-tis-eksypnes-ellinikes-poleis-44341510989>

How booming cities made urban planning Canada's hottest job

by John Lorinc

In August 2014, construction crews in Waterloo, Ont., began building the so-called Ion light rail transit line, an \$818-million mega-project that will connect a disparate region known for its tech sector, insurance companies and Mennonite farms. When finished, the piece of infrastructure will reshape the city in a way that hasn't happened since a little local firm called Research in Motion unveiled the BlackBerry.

As its engineers supervised the physical work of laying the line, the region also hired a five-person planning team from Toronto consultancy Urban Strategies to begin the process of reimagining the main street along which the LRT will operate.

Illustration by Aleksandar Savić

The goal, says Habon Ali, a 29-year-old associate with the firm and part of the five-person team, was to create a community-building strategy for Waterloo to capitalize on the transit corridor by leveraging the giant investment to attract new retail, high-density development and other amenities. Ali, who graduated from the University of Toronto's planning school in 2012, was involved in the public engagement aspect of the project—organizing open houses, finding straightforward ways to communicate complex planning jargon and soliciting input. "It was a cool transit project to be involved with because it was about getting the public involved," she says.

Ali belongs to a new generation of urban planners tapping into the rising demand for the services of a profession whose fortunes are tied to surging property development markets as well as the growth in city-building activity across Canada. In many big cities, municipal land-use planning departments and other local agencies are hiring planners to help manage growth linked to population increases, burgeoning private investment and new infrastructure.

But planners are also finding positions in outside consultancies, architecture and engineering firms, development companies and non-profits such as community housing agencies. According to Urban Strategies partner Joe Berridge, some Canadian planning firms are also finding lots of work abroad. "Canadians are tremendously good at planning and urban design because it is such a consultative, consensus-based activity," he says. "There's a slow recognition in the developed world that maybe Canadian cities are on to something, which is heartening."

According to Canadian Business' 2016 Best Jobs ranking, urban planners now occupy the number two position, with an \$85,010 median salary and 15% wage growth over the past five years. The number of jobs in the field also grew 30% in that time period and is set to grow further, Berridge notes, because of the looming retirement of the baby boomers who now occupy the top jobs.

Andrew Pask, a 44-year-old City of Vancouver neighbourhood planner, says he and his colleagues are called in to work on files that range in scale from single-parcel development applications to regional strategies. The issues include things like managing the impact of gentrification, and housing affordability. "There's a lot of timely and important stuff the planning profession tackles," says Pask, who studied planning and environmental studies at York University and went to work for the City of Vancouver a decade ago. "That's part of the appeal for me."

There's plenty of cross-pollination between public planning departments and the private sector. Jennifer Fix, an associate at private consultancy Dialog, was working on a large infill project for the City of Regina when she met the principals of a boutique firm known as H.B. Lanarc. The company, which specialized in sustainability issues, hired her

away, and she later jumped to Dialog after a large engineering company absorbed Lanarc. Having worked on both the public and private sides of the industry, Fix says the professional opportunities in consultancies tend to be more varied. "My experience in the private sector is much more dynamic," she says. "It's incredibly stimulating because you're always learning."

With burgeoning demand for urban planning expertise has come a greater degree of specialization within the profession. Berridge points out that private planning consultancies and even law firms now routinely employ planners who focus exclusively on appeals to the Ontario Municipal Board, a quasi-judicial body that polices the land use decisions made by municipal council. Other firms have carved out niches in urban design, project management and public consultation, a sideline of planning that focuses on attracting, synthesizing and then interpreting community feedback. "[Planning] presents itself as a single profession, but it manifests itself in a whole variety of ways," says Pask.

Ali, moreover, points out that planners, because they work so often with members of the public, need to be versed not just in the technical elements of the job; they must also possess exemplary communications skills, and have to be able to respond to criticism or skepticism from residents. Away from public meetings, she adds, more planners also find themselves working with new forms of real-time urban data and analytics techniques to assist with their work. Some firms now employ younger planners who have learned or taught themselves the emerging techniques of data science. A few, Ali points out, have even jumped from planning to firms that specialize in providing data analytics services.

What seems clear is that Canada's planning profession is poised to continue along its brisk growth trajectory, even if there's a contraction or correction in the red-hot property development markets in cities like Toronto and Vancouver.

The reason? While engineering and architecture firms tend to be exposed to development downturns, most private planning companies do a lot of business with municipalities and their agencies. Given the billions in stimulus dollars that will be spent in coming years on infrastructure projects, demand for planners is likely to grow in lockstep with the flow of federal and provincial dollars to social housing, transit, public spaces and recreational amenities. "Most of my clients are public sector," says Fix. "There's always a need for planning work."

Πηγή:

<http://www.canadianbusiness.com/lists-and-rankings/best-jobs/2016-urban-planner-canadas-hottest-job/>

ΛΕΞΕΙΣ - ΚΛΕΙΔΙΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΤΕΥΧΩΝ

Π01: Μητροπολιτικό πάρκο Ελληνικού, Μετεγκατάσταση ΔΕΘ, Ρυθμιστικό Σχέδιο Λάρισας.

Π02: Ειδικό Πλαίσιο Βιομηχανίας, Επικαιροποίηση Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης, Αναθεώρηση Γ.Π.Σ. Δήμου Τρικκαίων.

Π03: Ρύθμιση του μητροπολιτικού χώρου της Θεσσαλονίκης, Πολεοδομικός σχεδιασμός & κλιματική αλλαγή, Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας – Αττικής.

Π04: 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πολεοδομίας, Χωροταξίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης, Αφιέρωμα: «Ποιο το μέλλον της χωροταξίας και της πολεοδομίας στην περίπτωση διάσπασης του ΥΠΕΧΩ-ΔΕ;» (Γ. Αλαβάνος, Σπ. Κουβέλης, Γ. Μανιάτης, Ε. Μπαλτάς, Δ. Οικονόμου, Ν. Τασοπούλου), Ρυθμιστικό Σχέδιο Αττικής, Μετεγκατάσταση ΔΕΘ

Π05: 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πολεοδομίας, Χωροταξίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης - τοποθέτηση Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α., Σεμινάρια, Αφιέρωμα «Ο πολεοδομικός σχεδιασμός σε κρίση;» (Γ. Γιαννακούρου, Κ. Γώγος, Μ. Χαϊνταρλής), Κοπεγχάγη (Κ. Αρσένης), Σύγχρονες Αστικές Αναπλάσεις, Ολοκληρωμένα Προγράμματα Αστικής Αναζωογόνησης.

Π06: «Καλλικράτης» - γνωμοδότηση Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α., Αφιέρωμα «Οικονομική κρίση και σχεδιασμός του χώρου» (Γ. Καυκαλάς, Γ. Μιχαηλίδης, Σ. Ράπτης), Άρθρα μελών (Καλλικράτης, προσβασιμότητα, υπολογισμός πολυτροπικού επιπέδου εξυπηρέτησης στη Θεσσαλονίκη, Οδηγία INSPIRE), Εκδήλωση Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α - Προγράμματα αστικής αναγέννησης και βιώσιμη ανάπτυξη.

Π07: Εκδήλωση Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. & Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ για τα προγράμματα αστικής αναγέννησης, Υπόμνημα θέσεων προς την Υπουργό Π.Ε.Κ.Α., Σεμινάριο Real Estate, Άρθρα για Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.

Π08: Αφιέρωμα «Το σημερινό ελληνικό σύστημα πολεοδομικού σχεδιασμού από τη σκοπιά των μελετητών» (Γ. Αγγελίδης, Ε. Αυγουστίδου, Δ. Δούμας, Κ. Τσαβδάρου), Γνωμοδότηση Π.Τ.Β.Ε. για το Ενιαίο Στρατηγικό Σχέδιο Υποδομών Μεταφορών, Υπόμνημα Π.Τ.Β.Ε. προς Ο.Ρ.Θ.Ε., Άρθρα μελών (Θεσσαλονίκη 2012, Μεθοδολογική προσέγγιση για τον υπολογισμό πολυτροπικού επιπέδου εξυπηρέτησης).

Π09: Σχέδιο νόμου για την τροποποίηση Ν.3316/05, Εκλογές 2011, Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης, Χωροσκόπιο: Detroit Rock City, Άρθρα μελών (e-Regional Science?, Ποιοτικά συγκοινωνιακά συστήματα σε πόλεις μεσαίου μεγέθους).

Π10: Αφιέρωμα – Β' μέρος «Το σημερινό ελληνικό σύστημα πολεοδομικού σχεδιασμού από τη σκοπιά των μελετητών» (Δρ. Α. Πανταζής), Για μια σύγχρονη αντίληψη αστικής αναγέννησης, Σχέδιο Κ.Υ.Α. του Ειδικού Πλαισίου για τις Υδατοκαλλιέργειες, Γ.Π.Σ. Βόλου, Άρθρα μελών (Σ.Δ.Ι.Τ).

Π11: Γνωμοδοτήσεις Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το Σχέδιο Π.Δ. «Κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γης» και για το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας / Αττικής 2021. Άρθρα μελών (Η κατάσταση των Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. σήμερα, Περιφερειακές διαφοροποιήσεις και ανισότητες του προσδόκιμου ζωής στη γέννηση στην Ελλάδα (1991-2006) – Μια πρώτη προσέγγιση).

π12: Κοινή ανακοίνωση Σ.Α.Δ.Α.Σ. – Σ.Ε.Π.Ο.Χ., Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α., Π.Σ.Δ.Α.Τ.Μ. για τη μεταρρύθμιση του συστήματος χωρικού σχεδιασμού, Άποψη του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α. για το Ειδικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό και για το Σχέδιο Νόμου για τα δασικά οικοσυστήματα, Απόψεις (Διεθνείς και εθνικές διαστάσεις των σπουδών πολεοδομίας-χωροταξίας & (περιφερειακής) ανάπτυξης, του Καθ. Π. Σκάγιαννη, Θέσεις και θεματικές για τις πόλεις και την οικονομική κρίση, της Ομάδας Πρωτοβουλίας «ΠΟΛΗ +ΚΡΙΣΗ»).

π13: Χωροταξική και πολεοδομική μεταρρύθμιση: αναγκαιότητα η επανεκκίνηση του τοπικού χωρικού σχεδιασμού, Χωρικός σχεδιασμός και ενέργεια: η συμμετοχή του ΣΕΜΠΧΠΑ στο ευρωπαϊκό έργο SPECIAL, Ενεργειακή, χωρική και κοινωνικοοικονομική βιωσιμότητα: η συμμετοχή του ΣΕΜΠΧΠΑ στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα INTENSSS-PA.

π14: Σχέδια Νόμου: για τον Χωροταξικό σχεδιασμό και τη βιώσιμη χωρική ανάπτυξη, για τον Θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό και για τον Έλεγχο και την προστασία του δομημένου περιβάλλοντος, Πρόγραμμα Αθήνα 2020, Δελτίο Τύπου για την Παγκόσμια Ημέρα Πολεοδομίας, Ενεργειακή, χωρική και κοινωνικοοικονομική βιωσιμότητα: η συμμετοχή του ΣΕΜΠΧΠΑ στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα INTENSSS-PA.

Τα προηγούμενα τεύχη είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Σ.Ε.Μ.Π.Χ.Π.Α., www.poleodomia.gr & www.chorotaxia.gr στο λήμμα «Εκδόσεις».

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

Παρακαλούμε, για τη διευκόλυνση όσων ασχολούνται με τη σύνταξη του κάθε δελτίου και προκειμένου να μη χάνεται άσκοπα χρόνος σε μετατροπές κειμένων, να τηρούνται οι ακόλουθες βασικές προδιαγραφές:

Επικεφαλίδες

•1η Επικεφαλίδα: Heading 2

•2η επικεφαλίδα: Heading 3

•Κ.ο.κ.

Κείμενο

•Normal

Αριθμήσεις

•List Bullet

•List Bullet 2

•List Bullet 3

•List Number

Τα σημεία ενδιαφέροντος σημειώνονται με **bold**. Για τις επικεφαλίδες πινάκων χρησιμοποιούνται Table Header, για το κείμενο πινάκων Table Text και για την αρίθμηση Table Bullet και Table Number. Δεδομένου ότι πρόκειται για ηλεκτρονική έκδοση αποφύγετε την αποστολή φωτογραφιών, με την εξαίρεση των άρθρων που προορίζονται για τη στήλη «Χωροσκόπιο». Παρακαλούμε, οι φωτογραφίες να έχουν συμπιεστεί ήδη πριν αποσταλούν και να αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία του αποστολέα. Παρακαλούμε, επίσης, να παραθέτετε τις πηγές σας στα κείμενα που αποστέλλετε. Οποιοσδήποτε από τους γνωστούς τρόπους βιβλιογραφικής αναφοράς είναι αποδεκτός, αρκεί να τηρείται ενιαία σε κάθε κείμενο.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

grammateia@chorotaxia.gr

Να μην ξεχάσω να πληρώσω
τη συνδρομή μου στο
Σύλλογο

Για πληροφορίες να πάρω
τηλέφωνο τον Κώστα στο
6932 525652